

Flere medlemmer av Nasjonal Samling og blandt frontkjemperne var sentrale skikkelser under felttoget i Norge 1940

Major Svein Blindheim, høyst fortjent dekorert offiser under siste verdenskrig, kjent fra kompani Linge og for sin redelige bok om norske frontkjemper, er et mannfolk vi tar hatten av for. Som han kjempet med blanke våpen på utefronten, gjør han det også nå, i norsk dags- og ukepresse, der han, i motsetning til så mange motstandsfolk, tør si sannheten om hva som virkelig skjedde i de fem år fra 1940–1945.

I «Dag og Tid» nr. 4/86 har han en anmeldelse av Odd Årflots bok, «SOLDAT APRIL 1940», som vi gjengir store deler av.

Anmeldelsen er interessant, da flere av de navn som nevnes, vil være velkjente for mange av FOLK OG LAND's lesere.

Odd Årflot, veterinærløytnant, var som alle dyrlækjarar av hans generasjon utdanna utanlands, i Stockholm. Han kan være glad det ikkje var i Tyskland, der vel dei fleste studerte veterinærmedisin før Noreg fekk sitt eige veterinær-institutt. Meir skulle det kanskje ikkje til for å bli mistenkt for å vere spion.

Avdelinga Årflot deltok i, andre feltbataljon av Møre in-

fanteriregiment nr. 11, hadde vore på nøytralitetsvakt på Madlamoen ved Stavanger frå januar til slutten av mars. Han hadde såleis vore tilskodar til det engelske overfallet på «Altmark». Det gjorde inntrykk, og mange var uroa over at engelske krigsskip kunne føre krigen inn på norsk territorium utan hindringar. Han fortel at kaptein Jørgen Bakke venta krig i Noreg når som helst, og at han difor foreslo

for kaptein Ivar Navelsaker at soldatane ved dimisjonen på Setnesmoen skulle bunte saman militæreffektane sine og merke dei, så dei kunne få att støvlar som passa, gevær dei kjende, osv. Dei gjorde som Bakke foreslo, og mobiliserte raskt og effektivt første mobiliseringsdag, 11. april.

To dagar etter åttaket 9. april var Årflot altså tilbake på Setnesmoen i Romsdal. 3000 sol-

(Forts. side 5)

NIDSTONG

Var det ikke Skallagrim han het han Kveldulvsonen fra Fjordane som reiste nidstong over Erik Blodøks, for til Island som landnåmsmann og er far til Eigil Skallagrimson?

Denne Skallagrim var ingen logrende opportunist som gjorde seg til makthavernes øyentjener. Han foraktet Erik Blodøks og all hans uferd og ulov. Han foraktet også den onde rådgiverske Gunhild og all den arvesynd som Gundhildsønnene presterter.

Dersom denne Skallagrim var levende iblant oss i dag, kunne jeg tenke meg at han igjen ville reise nidstong, utvandre og si som så:

– Fagert er landet. Aldri så jeg det fagre. Men med menneskene i dette landet er det gått baklengs. Jeg får kvelningsfornemmelser av all denne statsmenaristiske samrøring hvor svart tykkes kvitt og stygt tykkes vent.

Jeg forakter de tingmenn som i 1939 i strid med Grunnloven valgte seg selv til tingmenn for et år ekstra (for å unngå regjeringsskifte foran verdenskrigen?). Og det såret min sjel at enn ikke en av 150 tingmenn stilte seg på konstitusjonens side i januar 1940.

Jeg forakter den regjering som la landet åpent – lot noen få forsvarsløse soldater arrangere krig, mens den brakte seg selv i sikkerhet ved å røm-

me landet.

Jeg forakter de «gode nordmenn» som la skumle planer om statskup i forbindelse med frigjøringen, for å tilfredsstille sin egen maktbrynde. Og jeg forakter det storting og den regjering som lar et så grovt forsøk på konstitusjonsbrudd passere ugransket og upåtalte.

Jeg nærer dyp og oppriktig avsky for den «frie» presse som tier til så grove forseelser og lar folket sove videre i uvi-

tenhet. Jeg forakter de høytstående jurister og offentlige menn som ved sin provisoriske «landssvikanordning» gjorde hundre tusen norske kvinner og menn til landsforrædere og gjorde dem æreløse, lovløse og rettsløse, arbeidsløse og brødløse og fredløse.

Jeg forakter de makthavere og myndigheter som så hemningsløst lot hevnen og forfølgelsen gå ut over tusener skyldfrie barn og vergeløse mødre.

Jeg forakter hver den landsmann som i ynkelig feighet gjorde jakt på andre for å dekke seg selv og sine egne brøst.

Jeg forakter den presse som hetter opp et folk i stedet for å tale fornuftens og hjertets sak.

Jeg forakter den geistlighet som er tro mot uretten, men utro mot retten og rettferdigh-

(Forts. side 6)

POLITISKE PUNKERE OG ÆRLIGE SJØFOLK

Debatten om Sør-Afrika har fått en dimensjon som er urimelig og ødeleggende for sjøfartsnæringen generelt.

I et påstått demokratisk samfunn som det norske, får meningssnevrere i politisk punkerdrakt fritt lov til å skape et image av norske sjøfolk som nærmest lyssky individer som lurar seg inn til havner i utlandet.

Forbausende er det at disse punkerne, særlig i det såkalte Fellesrådet for det sørlige Afrika, av alle neger-despotiene i Afrika, har valgt nettopp Sør-Afrika som den store stygge ulven, og dette landets innflyttere med farget fjes som snille og pene rødhetter.

Punkerne synes ikke å frastå fra noe middel for å påtvinge andre mennesker sine egne kompromissløse holdninger. Og det til tross for, eller kanskje nettopp derfor – at de må vite at de søker å frata tusenvis av mennesker sitt yrke og livsgrunnlag. Sjøfolk, befraktere og yrkesutøvere i metalurgisk industri kan nok ha personlige meninger om både det sør-Afrikanske – og andre regimer. Men derfra til å avstå fra å drive sitt yrke, og gi avkall på matfatet, er som å drepe siste kua på båsen av «prinsipielle grunner».

Som skipsoffiser har jeg

gjentatte ganger de siste 35 år, siste gang i 1984, gått på Sør-Afrika – Durban med oljeprodukter, Richard Bay for malmlast og Cape Town for lasting og lossing av stykk-gods.

I en utdannelsestid på hele 11 år, lærte jeg å bli stolt av min profesjon. Og jeg lærte de «styles» og regler, skrevne – og uskrevne – som gjelder i sjømannsyret.

Noen havner liker man, andre ikke så godt. Men jeg lærte at min og det øvrige menneskaps udiskuterbare plikt var ubetinget å følge skuta hvor den nå engang gikk.

Senere har jeg lært litt om meklerstrukturen, og den relativt begrensede innflytelse selverediet har når det gjelder tilgang på last. En diskusjon om dette ligger nok for høyt for disse politiske punkerne. Men så selvfølgelig er dette, at jeg aldri i min fartstid har opplevet en eneste en av mennesket som har uttrykt motforestillinger mot anløp av noen havn i verden. – Det gjelder naturligvis også Sør-Afrika.

I den senere tid har det vært påstått at mennesket nærmest har blitt lagt i tvangstrøye før anløp til SA.

Jeg karakteriserer dette som renhekket oppspinn. Selvføl-

(Forts. side 5)

Innvandrerne – en tidsbombe

Sverige – det mest generøse skandinaviske land når det gjelder innslipp av flyktninger og fremmede statsborgere, har omsider tettet grensene. Bare i 1985 kom dit 15 000 ikke-europeere, og folkeopinionens barometer begynte å svinge mot storm – folket på gaten og fabrikkgulvene knurret stadig mer høylydt.

Idag utgjør allerede elevene i den svenske skolen 10 prosent innvandrarbarn, de tilhører hva myndighetene kaller «det to-språklige miljø».

Ved hundreårskiftet vil – iflg. prognosene – dette omfatte en tredjedel av skolenes elever.

Med andre ord: Allerede i begynnelsen av år 2000 vil en tredjedel av Sveriges stemmeberettigede være mennesker fra fremmede kulturer, med helt andre tradisjoner og tenkesett – med svak eller ingen sans for den nordgermanske arv.

Tidsbomben tikker allerede, ubønnhørlig.

Og refleksjonene – de gjør seg jo selv . . .

Arne Heiberg

VAE VICTIS

Günter Bøddecker:
«Die Flüchtlinge.
Die Vertreibung der
Deutschen im Osten.»
Verlag Ullstein GmbH.
Frankfurt/M 1985.

I en bokhandel i Kiel kom jeg for et par uker siden over ovennevnte bok. Forfatteren er født i Paderborn i Westfalen i 1933. Han har vært journalist i 25 år, og er idag stedfortredende sjefredaktør i «Welt am Sonntag.»

Forfatteren skriver i etterordet bl.a.:

«I de østlige områdene av Tyskland, i Sudetenland, i Polen og i andre østeuropeiske land levde det ca. 17 millioner tyskere da den annen verdenskrig brøt ut i 1939. I 1949, ti år senere, levde det ikke fullt 2.5 millioner tyskere i disse områdene.

Hva hadde skjedd med disse bortimot 15 millionene i løpet av denne korte tiden?

1.1 million var omkommet under krigen, de fleste som soldater.

Mer enn 11 millioner av de 17 millionene tyskere i Øst- og Mellom-Europa bodde i 1950 ikke lenger der hvor de hadde bodd tidligere. En del av dem hadde allerede mot slutten av krigen flyktet fra den Røde Hær og retslene som fulgte med den. Den langt større del var blitt fordrevet fra hus, hjem og hjemsted.

Men mer enn to millioner av de 17 millioner tyskere, som i 1939 bodde i de østlige områder av landet, i Sudetenland, i Polen og i andre østeuropeiske land, hadde gått tilgrunne på frykteligste vis.

Mer enn to millioner!

Statistikken gjenspeiler bare en masseskjebne, og intet annet. Som masseskjebne er flukt og fordrivelse gått inn i tyskernes bevissthet. Men en masseskjebne er sammensatt av uendelig mange enkelt-skjebner. Denne bok forteller om de tildragelser som skjuler seg bak de store tallene som vi er vant til å omgås med, og som ofte ikke angår oss. Denne boken forteller hva enkelt-mennesker opplevde, disse menn, kvinner og barn som bærer samlebetegnelsen «flyktninger» eller «fordrevne»»

Boken er basert på studiet av 75 bøker som vesentlig har utkommet i Tyskland etter 1945. Blant disse er 11 som er utgitt

av Bundesministerium für Vertriebene, Flüchtlinge und Kriegsgeschädigte.

Det begynte den 16. oktober 1944 da sovjetiske tropper for første gang trengte inn i Østpreussen ved Gumbinen. Etter voldsomme kamper ble de kastet tilbake. De retselsgjeringer de sovjetiske troppene ikke hadde hatt tid til å skjule da de trakk seg tilbake, skildrer en av de nøytrale journalistene som var i Berlin, som ble anmodet om å reise dit, som følger (det dreier seg om korrespondenten for «Courier», som utkommer i Genève):

«Krigen i Østpreussen, som har rast i trekanten Gumbinen – Goldap – Ebenrode står i øyeblikket i sentrum for oppmerksomheten etter at Goldap ble gjenerobret av tyskerne. Situasjonen kjennetegnes ikke bare av de tyske troppers forbitrete kamp, men dessverre også av de altfor kjente metoder for krigføring: Lemlesting og henrettelse av krigsfanger og den bortimot fullstendige utryddelse av den del av befolkningen som enda var tilbake om ettermiddagen den 20. oktober. Med unntak av en ung tysk kvinne og en polsk arbeider er alt liv utryddet av den Røde Hær.

Tredve menn, tyve kvinner og femten barn falt i Nemmersdorf i hendene på russerne og ble tatt av dage. I Brauersdorf så jeg to franske landarbeidere, som også var blitt massakrert. Ikke langt derfra 30 tyske soldater, som var blitt tatt til fange, og hadde lidd samme skjebne. Jeg vil skåne leserne for en skildring av lemlestingen og det redselsfulle syn av likene som lå strødd rundt. Det er inntrykk som overstiger all fantasi.»

Dette var begynnelsen til den planmessige voldtekt og slaktning av sivilbefolkningen i alle tyske østområder, innbefattet Schlesien, hvor de sovjetske troppene trengte frem. Som den sveitsiske journalisten klarer jeg ikke å gå i detaljer fra de mange beretningene fra overlevende, som er gjengitt i boken.

Redslene i Østpreussen kunne antagelig fått et mindre omfang, dersom den sinnssvake «Gauleiter» der, Erich Koch, som også i to år regjerte i Ukraina og gjorde seg forhått der, hadde tillatt evakue-

ring av truede områder i tide. Men dette er ingen unnskyldning for sovjettroppenes ugjerninger.

Den andre del av boken behandler skjebnen til den tyske befolkning i Polen, Tsjekkoslovakia og Jugoslavia, som også var en retsel uten ende. Derefter følger beskrivelsen av deportasjonene etter krigen frem til 1946, som Churchill allerede i Underhuset den 16.8. 1945 omtalte som «en tragedie av uhyrlige dimensjoner.»

Og Bertrand Russell skrev i 1945 i et leserbrev til «Times» bl.a.:

«I Østeuropa gjennomfører nu våre allierte en massedeportasjon uten grenser, som åpenbart har til hensikt å utrydde millioner av tyskere, ikke med gass, men ved å fordrive dem fra hjemmene, ta maten fra dem og overlate dem til en lang, smertefull sultedød. Dette regnes ikke som krigshandling, men som en del av en bevisst «fredspolitik.»

Engelske og amerikanske journalister skildret redselsgodstogene som ankom til vesten med menneskevrak og døde. Skildret noen norske journalister det, eller var vi her til lands fortsatt opptatt med hvor grusomt vi hadde hatt det under krigen?

Boken burde oversettes og leses av alle nordmenn som ikke velger fortsatt å gå med bind for øynene. I hvert fall burde alle som leser tysk anskaffe den. Den vil gi et mer nyansert bilde av voldens utbredelse i Europa i årene 1939 til 1946.

J.S.

Stor skam

Det var klokt av redaksjonen å overlate til leserne å gi uttrykk for sin mening om «Sogning»s artikkel under ovenstående overskrift i nr. 1 av Folk og Land. Jeg tror nemlig at det er mange som har en helt annen oppfatning enn Folk og Land's redaktør når det gjelder Nasjonalt Folkepartis medlemmer. Ja det finnes vel neppe to mennesker som har nøyaktig samme oppfatning av alle forhold.

Det er jo en kjennsgjerning at tilhengerne av dette parti for 12–15 år siden ble frosset ut, for ikke å si nektet adgang til de sammenkomster som vi eldre NS-medlemmer hadde i INO's lokaler. Disse møter i «Kameratklubben», som det alltid har vært fri adgang til for alle uansett politisk oppfatning, burde heller ikke ha vært stengt for dem.

Den umiddelbare foranledning til at NF-tilhengerne ble frosset ut, var de «gode nordmenn's» gjentatte knusing av vindustrutene i forsamlingslokalene. Disse «heltegjeringer» av pøbelen var naturlig nok ubehagelig og kostbare. Men vi som har opplevd enda hardere påkjenning, burde også ha tålt denne belastning.

Jeg tror bestemt at disse NF-medlemmene som nå har rotet seg opp i dette uføre, ville ha vært spart for det de nå er kommet opp i, om de ikke hadde møtt den kalde skulder overalt, også fra dem som brude vise forståelse. Jeg slutter meg derfor helt til «Sogning's» oppfatning.

A. I. Bru

Kan Norge stole på NATO?

For tiden reises spørsmålet om NATO's medlemsland vil yte Norge den nødvendige hjelp under et eventuelt angrep fra øst.

Grunnen til spørsmålet er vårt lands dårlige vilje til å støtte NATO økonomisk, – på lik linje med andre NATO-land.

For over ti år siden bodde jeg i England, herr redaktør, og jeg kan godt huske at på den tiden drøftet militære sjefer og politiske ledere i Vest-Europa planer som tok sikte på å utelate Norge i den fremtidige forsvarsstrategi mot et mulig angrep fra Sovjet.

Den gang tenkte man seg en linje tvers over Nord-Tyskland og Danmark, som en nordlig grense for de flernasjonale forsvarsforpliktelser. I følge britisk presse den gang skulle forsvarssjefene i Vest-Europa være villig til å vrake eksisterende forsvarsavtaler med Norge, selv om landet var medlem av NATO.

Bj.B.

I overskriften spør du om Norge kan stole på Nato.

VI spør:– Kan Nato stole på Norge? Kfr. NRK's anstrengelser for å undergrave forsvaret etter den fryktelige ulykken i Vassdalen. Red.

FOLKETS RØST

Herr redaktør!

VOX POPULI, VOX DEI, (FOLKETS RØST ER GUDS RØST) et rent blasfemisk uttrykk, hva redaksjonen i FOLK OG LAND tidligere har gitt uttrykk for.

Det skulle jo faktisk kunne tydes derhen at det er folket som dikterer Vår Herre, og ikke, som rett er, helt omvendt. Men det er kommet så mange divergerende forklaringer på dette ordtak, at jeg skal avstå fra å komme med mitt eget.

I sin nuværende form tillegges det den eng. teolog AL-KUIN (735–804 e.Kr., som på det sterkeste frarår at man ikke bør lytte til dem som kommer med dette latinske ordtaket, fordi «Folkemassens skrik står alltid vanviddet meget nær».

Man setter også uttrykket i forbindelse med Homer i «Odysseen», der Nestor sier til Telemachos:

«Sig, om du selv deg finner i Tvang

eller Folk udi Landet viser deg Hadefuldt Sind, Adlydende Røst av en Guddom».

Fra Hesiod (i 9. årh. f.Kr.) har vi setningen som vi mennesker nok daglig hører rundt oss, der det gjelder ryktet: «Intet rykte forgår helt, som folket mangefold fører i Munden. Det er selv en Gud».

«Mengden er alltid på det gemenes side, slik det gemene er på mengdens», skriver Baggesen.

Carl Bernhard sier: «Det er en gammel, ofte misbrukt setning som kun er riktig når man skarpt oppfatter begrepet populus, og dertil utfordres en blanding den lunefulle Charlatan Publicum, der så ofte utgir seg for Folket».

Min mening er at man iblandt kan være fristet til å si med Voltaire:

«VOX POPULI, VOX DIABOLI».
(FOLKETS RØST, DJEVELENS RØST).

CAND. Mag., Stavanger

Telefon-svar

Lesere som ønsker vite hva «Røde undergraver» bedriver i Danmark, anbefales å slå telefon nr.: 095-45 1 81 10 00, 095-45 1 83 87 87 eller 095-45 8 14 65 13.

Det er «Selskabet til Værn for Dansk Folkestyre» som her løpende bringer avsløringer.

FOLK og LAND

UAVHENGIG AVIS

Redaktører:
KÅRE HAUGERUD KJELL B. SCHREINER
Ansv.
Forretningsfører:
H. SCHAANNING

Postadresse: Boks 924 Sentrum, 0104 Oslo 1.
Kontortider: Enerhaugsplassen 4, Oslo;
mandag kl. 17-20, tirsdag kl. 11-14 og onsdag kl. 17-20.
Telefon: (02) 19 06 71 - (Telefonsvarer).
- Redaktørene treffes etter avtale.

Abonnement: Pr. år kr. 80,- (i omslag kr. 100,-). Utlandet + kr. 10,-.
Giro: Post 5 16 45 04. Bank 6063.05.01248
Abonnementet (10 nummer i året) løper til det oppsies skriftlig.
Annonser forskuddsbetales med kr. 1,- + m.v.a. pr.spalte/m. Minstepris kr. 50,-.
Utgiver: A/S HISTORISK FORLAG.
Trykk: Viking Boktrykkeri A/S.

STEINER FOR BRØD

Til sitt politiske arbeid bruker Det norske Arbeiderpartiet millioner av kroner hvert år.

Pengene kommer ikke fra frivillige bidrag, men strømmer til partikassen fra den medlemskontigent LO-medlemmene betaler.

Uansett om vedkommende medlem er av en annen politisk overbevisning yter det således sin tributt til partiets samfunnsnedbrytende arbeide. Det nytter ikke å reservere seg mot dette.

De som har protestert, og krever et uavhengig LO, blir øyeblikkelig sparket ut av fagforeningen, hvilket også kan bety slutt på jobben. Vi har fått eksempler på dette i den senere tid.

Atskillige norske fagorganiserte ser seg nå forrådt av den organisasjon som skulle verne dem.

De begynner å forstå at de blir budt steiner istedenfor brød.

Velkommen til årsmøtet

Lørdag 12. april kan Institutt For Norsk Okkupasjonshistorie (INO) ønske medlemmer og interesserte velkommen til årsmøte.

Så inntrengende vi kan, vil i be Deg komme, da det er her alle viktige avgjørelser innen virksomheten skjer, og hvor medlemmene kan få gjøre sin innflytelse gjeldende på det fremtidige arbeide. Årsmøtet 1986 er betydningsfullt, da svært viktige saker skal behandles, og hvor møtedeltakerne skal peke ut de kvinner og menn som man mener er de beste, dyktigste og mest samlende kandidater til styre og komiteer.

Opplysninger om årsmøtet får DU gjennom INOs kontor.

VEL MØTT LØRDAG DEN 12. APRIL.

Et ubesvart spørsmål

Herr redaktør!

Gjennom direkte brev til avisredaksjoner og kringkastning har jeg bedt om at kapitulasjonsavtalen 1940 blir offentliggjort.

Uten resultat.

Istedet får vi statistikker, lærerspørsmål, olje, LO-tariffer, Halvorsen, Gro, Kristiansen og fanden og hans oldemor i en uendelig trøste-

løshet.

ER virkelig kapitulasjonsavtalen tabu-stoff i norske massemedia?

Det er vi unge som spør.

Skoleelev

SVAR: Også VI etterlyser den, i NRK, aviser og alle bøker om den tiden, i forvisning om at 85% av det norske folk ikke har lest dette viktige dokument.

Red.

«Norske-jenter»

Herr redaktør!

Etter 1945 deltok Norge med omkring 4000 soldater i fiendelandet Tyskland.

Jeg må få lov å tro at disse okkupasjonssoldater var gode nordmenn, og at «rettsoppgjøret» hadde lært dem hvordan de måtte oppføre seg. Slo de an med tyske kvinner (som altså her må kalles «norske-jenter») og klippet de håret av dem etterpå?

Tok våre gutter imot gjestfrihet fra tyske hjem? Det måtte, i tilfelle, være i unasjonale hjem.

Det er igrunnen mange kjedelige spørsmål som melder seg, og jeg føler meg igrunnen litt uoppdragen ved å stille dem.

Vitebegjærlig

35 år siden Mannerheim's død

Herr redaktør!

Det er 35 år siden Finnlands store sønn, feltmarsjal Gustaf Mannerheim, døde.

Norge var det eneste land, utenom østblokklandene, som ikke la ned krans ved begravelsen.

Dette unngikk ikke pressens oppmerksomhet, som gjenga meldingen under store overskrifter.

Mannerheim-beundrer i Førde.

Galskapens Norge

Jeg er enig med «Olav» i nr. 1 av Folk og Land når han tar avstand fra at vårt land skal blande seg inn i andre lands saker, slike som ikke angår oss.

Vi som teller bare vel 4 millioner mennesker burde ha forstand til å holde kjeft. Dessverre har vi ikke hatt voksne politikere siden landet ble løst fra Sverige, så vi idag er tilsluttet en allianse hvor vi antagelig er forpliktet til å bjefte mot den overveldende overmakt vi har til nabo. Selv stortingspresidenten gikk forleden i spissen med å utfordre vår store nabo i øst, men det gjaldt jo hans andre fedreland. Vi som bare har ett, bør være forsiktige med det.

A. I. Bru

Politisk fargeblindhet

Herr redaktør!

Nedenstående innlegg sendte jeg til en større AP-avis. Jeg fikk ikke noe svar.

Man kan ofte savne en institusjon, som uten hensyn til politisk oppfatning ville offentlig besvare spørsmål eller belyse med facts de sider ved en sak som innsenderen ikke er helt klar over. Denne institusjon skulle altså formelig være en autorisert Klara Klok og ha sin egen publikasjon. Ved den avgift spørgeren betalte ville det også bli en lukrativ forretning. Ikke noe spørsmål ville her kunne avvises av bekvemmelighetshensyn, slik som mange redaksjoner - med full og behagelig rett - kan tie ned et ubehagelig og kjedelig spørsmål.

I en artikkel, sendt ut av et politisk pressebyrå heter det om Willy Brandt bl.a.:

«I 1940 var han med i krigen i Trøndelag og ble i mai måned krigsfange hos tyskerne i Åndelsnes, - uten at det ble oppdaget at han var tysk. Og da han ble fri drog han rett til Sverige for å bli politisk forfatter der. Han ble anerkjent som norsk statsborger av den norske legasjon i Stockholm og var med andre ord norsk flyktning i Sverige etter å ha vært tysk flyktning i Norge.»

Dersom vi nu hadde hatt et slikt byrå som av meg tenkt, da ville jeg i min enfoldighet ha sendt inn noen spørsmål som så:

- 1) Uten hensyn til hva en måtte mene om Adolf Hitler; ble han ikke valgt som rikskansler i 1933 på helt parlamentarisk grunn?
- 2) Var ikke da enhver tysk borger i lovens forstand underordnet rikskanslerens og hans styre?
- 3) Dersom han imidlertid fryktet dette styre og derfor flyktet ut av landet - til

Norge - så er dette noe man kan forstå. Men var det moralsk og juridisk rett av Willy Brandt å kjempe i fremmed land mot sine egne landsmenn, blandt hvilke der uten tvil var dem som delte BRANDTS EGEN OPPFATNING?

Det er dette siste spørsmål, som kan bli noe trist å svare på. Her hjemme har vi lært at uansett våre følelser for regjeringen Nygaardsvold, så måtte en være lojal overfor dens disposisjoner, eller mangel på sådanne.

La oss nå anta at vi ikke likte Nygaardsvold og derfor dro inn i Sverige. Så gjør nordmennene et innfall i nabolandet, og vi gir oss til å skyte på våre landsmenn. Vel, inter arma silent leges - under krig tier lovene - men de tier ikke etterpå. Willy Brandt kan godt mulig være et dyktig og sjarmende menneske, men dette forhindrer ikke at han etter tyske og rent folkerettslige, krigsrettslige og våre egne lover ville ha vært hjemfallen til dom etter forræderiparagrafen.

Norsk lov straffet frontkjempere på østfronten, - hvorledes kan en da juridisk (altså ikke følelsesmessig) forsvare Brandts kamp mot egne landsmenn, - landsmenn som hadde fulgt ordre og vist sin lojalitet mot land og styre?

Jeg har den kjedelige uvane å reagere når noe rent logisk sett ikke holder, eller er helt uklart. Derfor vil jeg gjerne be redaksjonen om den rolig og saklig vil forklare meg på hvilket punkt jeg tar feil. Men ærlig talt så tror jeg et par medarbeidere vil veksle noen replikker, ryste på sine hoder og si: «Selvfølgelig har han jo rett, men dette kan vi ikke ta inn».

Og det vil jeg være den første til å forstå.

Logician

ØNSKER Å KJØPE

nr. av
«GERMANEREN»
og «HIRDMANNEN».
Eksp. anviser.

TIDL. POLITIMANN

Enslig, ikke-røker, ikke alkohol, søker hybel-leilighet sentralt i Oslo. Snarest!
Eksp. formidler

Anmeldere idag

Bokanmeldere kritiserer ofte ut fra sin holdning til stoffet, ikke til dets litterære behandling av stoffet.

Har ikke også De merket Dem det, redaktør?

Petit, Moss

Oss masse mordere imellom . . .

Av Arne Heiberg

«Mye rart skal man høre før øra dette av», sa gutten. – Svensk fjernsyn intervjuet forleden en gammel sigøynerhøvding, som bl.a. fortalte om sine år i tysk Nacht-und Nebelleir. Det hadde selvsagt vært en skrekkelig opplevelse – det er jo alltid skrekkelig å sitte bak lås og slå, enten leiren heter Dachau eller Ilebu. Det interessante ligger i, at sigøyneren sa at deres folkegruppe slett ikke hadde hatt det så verst – i forhold til andre nasjonaliteter i leiren: Sigøynerne fikk nemlig bo *samlet familievís* i brakkene – og slapp derfor å begi seg på leting etter slekt, da de allierte kom og slapp dem løs.

Tenk det, Hedda! Jeg som trodde nettopp sigøynerne hadde det verst! Gjennom 40 år er mine ører tutet fulle av «den skånselløse utryddelse av Europas sigøynere». – Et av våre mange små masse mord . . .

Riktignok har jeg sett mengder av sigøynere i årenes løp, men i mitt enfold tenkte jeg at det må ha vært sånne som rømte til England og frelsen i tide. For hadde vi NN-leire, så hadde vi, og så late var vel ikke gutta der?

Jeg sier «vi» – for det er jo fastslått at alle nasjonalsosialister er kollektivt skyldige i våre tyske brødres foretagender.

Men det er ikke bare mye rart å høre, like underlig hva man kan lese: En artikkel i det internasjonale tidsskrift til «Jehova Vitner» engang ifjor, handler om vår forfølgelse av denne kompromissløst pasifistiske sekten i Tyskland.

Fortelleren beretter at de hadde det skrekkelig i leiren, men takket være Høyere Makter kom alle vitnene fra de fem årene med livet i behold, og kunne atter forene seg med sine elskede der hjemme . . .

Altså; ikke et lite sekt-mord engang? Ingen henrettede – tross militærnektiing i krigstid? Ikke så mye som en «straffebataljon» på Østfronten heller . . . Kan man undre seg over at vi tapte krigen – når våre SS-karer var i den grad henfalte til dekadent humanisme?

Anne Frank – hun dukket

opp i massemedia påny her forleden – i norsk TV sogar med bilder av hennes berømte loft. – Men fremdeles har man ikke fått noen forklaring på at deler av hennes dagbok er skrevet med *kulepenn* – et skriveredskap som først ble oppfunnet 4–5 år etter hennes død . . .

Men det vakre eventyret om dagboken er jo like rørende som «Onkel Toms hytte» – og passer bra til bildet av oss «mestere i mord».

«Og hvem kjenner ikke historiene om Berlin-Olympiaden 1936 og den sorte amerikanske 4-dobbelte gullmedaljør Jesse Owens?»

Under paraden ved lekenes åpning senket alle nasjoner sine flagg foran Hitler – unntatt USA. Hitler nektet å trykke den sorte seirerens hånd. Tyskerne nektet å spille Amerika's nasjonalhymne når negeren sto på seierspallen. Og en tenerskjærende Hitler forlot tilslutt tribunen etter at negeren beseiret en tysk europamester . . .

Svensk TV 1 avslørte kjennsgjermingene i den første uken av 1986 – man sendte den biografiske filmen om Jesse Owens liv, og stjernen selv fortalte: «Demonstrasjonen» med flagget foran Hitlers losje er tøv – for USA har som *prinsipp* å aldri senke sitt flagg, uansett hvor og for hvem.

På stevnets første dag kalte Hitler alle seirere til seg og gratulerte med et håndtrykk. Mot dette protesterte den internasjonale olympiakomite; Hitler bøyet seg for protesten og trykket deretter ingen vinner i hånden.

«Stjernebanneret» ble spilt – ved alle seiersseremonier med negeren i hovedrollen. – Og Hitler forlot stadion fordi det begynte å regne . . .

Alt var oppspinn fra ende til annen, sier Jesse Owens, skapt av journalister og avisutgivere fast bestemte på å sverte nasjonalsosialistene med ethvert skittent middel.»

Ved siden av dette, har jeg i løpet av årets 10 første dager allerede opplevd 3 nye personer av jødisk byrd som i TV har fortalt om sin mirakuløse redning fra NN-leirene. Når jeg legger dem til de utallige

andre, som har passert revy i media med samme beretning de siste 40 år – så må man ha lov å si at de var ur-usle dødsmaskiner, disse tilintetgjørelsesleirene våre.

Her fra Norge bidro vi jo så godt vi kunne, sendte nedover prominente personer i fleng; det er nok å nevne Arnulf Øverland, Einar Gerhardsen, Trygve Bratteli. – Men jaggu kom de ikke så sprell-levandes hjem igjen at de kunne gi seg til å skrive bøker om sin tilintetgjørelse!

Gamle gode Albert Anastasia med sitt velsmurt effektive «Murder Incorporation» håndflirer vel av vår amatørvisdomhet . . .

Men så kom jo tilslutt de allierte oss til hjelp, det siste krigsåret: Takket være en altomfattende, total, knusende bombing brøt Tysklands transportnett sammen – og sensasjonssultne journalister kunne etter seieren meske seg med fotoserier av hungerdøde fanger.

Den hulkinne, underernærte tyske sivilbefolkning fotograferte de ikke . . .

Selvfølgelig døde mange. Det var ingen lek i sandkassen. Når man høvler, blir det spon – og vi holdt på å høvle til et nytt, annerledes Europa. Når ble en revolusjon ført uten skyldige og uskyldiges blod?

Det påfallende i seierherrens historiskrivning er imidlertid «mye skrik – og lite ull». Etterhvert som årene går, blir ullen mer og mer slitt gjennomskiktig – og man føler seg som barnet i historien «Keiserens nye klær»: – Han har jo ikke noe på seg!

Ved å legge pusselbit til pusselbit, er jeg selv ikke kommet lengre enn til høyst en truse og et slips . . .

Og dette er vel det voksende problemet for dem av oss som grubler over sin «skyld»: Skyld, javel – men for HVA?

Det er som et arkeologarbeide; man graver seg skjevis ned gjennom den femtiårige mødding av bolsjevikiske og kapitalistiske løgner, finner fragmenter av Sannheten og håper en gang å kunne rekonstruere den *virkelige* fortid . . .

Arne Heiberg

Slik jeg ser det

Av Trygve Engen

Det var i 1975 at det store «Jeg» Håkon Lie sendte ut sin første bok med ovenstående tittel. I 1983 kom den annen. I begge, men særlig den siste, tordner forfatteren mot en bestemt fraksjon innen hans eget parti. Han beskylder disse partifellene for holdningsløshet og unnfallenhet i utenriks- og sikkerhetspolitikken. Kanskje med god grunn, i alle fall med en viss moralsk rett. For Håkon Lie har holdning, en holdning som synes å ha vært fast og uforanderlig fra 1930 til i dag.

I 1936 ville f.eks. DNA (og H.L.) av politiske grunner boykotte de olympiske leikene i Berlin. På s. 60 siterer han Martin Tranmæl, som den gangen skrev:

«Den nazistiske råskap, undertrykkelsen av alle arbeiderorganisasjoner, opphevelse av all frihet, forfølgelsen mot alle som våger å mukke mot nazibarbariet, den opprørende behandling av jødene, har gjort et dypt og uutslettelig inntrykk på alle sosialt interesserte og rettenkende mennesker . . . Ikke en eneste organisert arbeider, heller ikke noen annen med den ringeste selvaktelse og anssvarsbevissthet kan stille seg likegyldig overfor disse forhold og begivenheter. Alt snakk om nøytralitet (i idretten) er derfor også den skjæreste svindel og det mest opplagte bedrag.»

Denne tranmælske salve kommenterer forfatteren på flg. måte:

«Martin Tranmæls ord fra 1936 passet ord for ord på det sovjetiske diktaturet, som i 1979 i tillegg hadde marsjert inn i et naboland, og som straks før leikene deporterte Nobelprisvinneren Andrej Sakharov til Gorkij.»

– – – Dette høres jo ganske bra ut. Men forfatterens «holdning» tillater ham ikke å fortelle at DNA med Tranmæl i spissen, ventelig også med tilslutning av H.L. sjøl, den gangen regnet det samme «sovjetiske diktaturet» med i noe de kalte *demokratiens enhetsfront*. Han legger omhyggelig skjul på det faktum, at DNA både den gangen og lenge etterpå la

for dagen den mest nesegruse beundring for sovjetstaten. Og det i en tid da blodsporene etter tvangskollektiviseringen og Moskvaprosessene ennå var ferske. Han synes heller ikke å ha sans for den antakelse, at nasjonalsosialismen i Tyskland neppe ville fått den aggressive karakter den fikk, dersom den kommunistiske trusel ikke hadde vært overhengende.

Forfatterens «holdning» hindrer ham også i å se og erkjenne realitetene omkring Norges ulykke i 1940. Alt i forordet nevner han «nøytralitetspolitikken», som brøt sammen i april 1940, og som i 1949 ble avløst av norsk medlemskap i den vestlige alliansen, NATO.» Om norsk utenrikspolitikk etter 1905 skriver han s. 143:

«Norsk utenrikspolitikk besto som kjent i ikke å ha noen utenrikspolitikk. Det var et skjørt grunnlag å bygge et lands sikkerhet på, men i bakhodet hadde norske politikere en slags visshet om at britene i egen interesse ville sørge for at vårt sjølstende ikke gikk tapt. Norge ble Storbritannias nøytrale allierte.»

Jo der slapp katta ut av sekken! Norge skulle erklære seg nøytralt, men samtidig være Storbritannias allierte! Dette stemmer godt overens med Koths kjente uttalelse om å komme med «på rette sida,» og med stortingspresident Hambros ditto 31. aug. 1939 og 8. april 1940. Men skjønner da ikke Håkon Lie at det nettopp var denne dobbeltholdning, denne direkte falske nøytralitetspolitikk, som var hovedårsaken til at det gikk så galt som det gjorde?

Lenger nede fortsetter H.L.: «Den 9. april 1940, etter 35 år som selvstendig stat, raste nøytralitetspolitikken sammen. Det tyske angrepet tvang oss inn i en allianse med Storbritannia.» (Og s. 144:) «Norge var under den annen verdenskrig en alliert stat.»

En skulle tru at en mann som Håkon Lie måtte vite at dette ikke er korrekt. Det var ikke det tyske «angrepet» som tvang oss, det var tvert i mot Storbritannia med «krigshelten» Churchill i spissen, som

(Forts. side 5)

Slik jeg ser . . .

(Forts. fra side 4)

med overlegg og djevlesk beregning tvang oss inn i sin krig. Og Norge var ikke noen alliert stat under den annen verdenskrig. Hvis vi hadde vært det, skulle vi da vel hatt rett til å overta all tysk eiendom og alle tyske militæranlegg på vårt territorium. Det fikk vi, som kjent, ikke. Tvert i mot ble anleggene systematisk ødelagt av Håkon Lie og konsorters «allierte». Trygve Lie hadde tenkt seg, iflg. Håkon Lie, at Norge skulle «forbli en alliert» etter at krigen var slutt. Slik ble det heller ikke. «I virkeligheten vendte vi tilbake til den gamle nøytralitetspolitikken fra perioden 1905–14. Vi ga den bare et nytt navn, brobyggingspolitikk», sukker H.L.

Korrekt og uten omskrivninger skildrer han situasjonen etter krigens slutt. S. 144:

«Militærmakten i øst hadde tatt over halve Europa. Hva som fantes av folkestyre, var erstattet med kommunistisk partidiktatur.»

tur.» Og s. 154: «I dag står demokratiene ansikt til ansikt med et militærdiktatur av et ganske annet format enn Hitlers Tyskland . . . Sovjetdiktaturet har nå bestått i nær 70 år, og den tiden har det brukt til å bygge opp væpnede styrker uten sidestykke i historien.»

Håkon Lie er altså fullt klar over den nærmest håpløse situasjon som Norden og det øvrige Europa er kommet i etter at Det tredje Rike ble nedkjempet. Men en sporer ingen tegn til erkjennelse av at dette måtte bli den uunngåelige følge av «demokratenes» vettløse politikk, både før, under og etter verdenskrigen. Det er tydelig at det finnes en del mennesker som «intet har skjönt og intet lært,» – for ennå en gang å bruke et nokså nedslitt uttrykk.

Måtte bare Håkon Lie få leve riktig lenge! Hans «allierte» Churchill slapp så alt for tidlig fra følgene av den galskapen han hadde stelt til. Slik er det i alle fall et mye mindre «jag» ser det!

Nesna 15/1-85 Trygve Engen

Politiske punkere . . .

(Forts. fra side 1)

gelig kan man ringe hjem, skrive hjem og fortelle om hvor man er når som helst.

Det jeg her skriver, vet sjømannsorganisasjonene er sant. Og ansvarlige politikere (ikke punkere) vet det også.

Sjømannsforbundet har allerede tonet flagg ved å avslå å påta seg «bevisbyrde» for KLO i denne saken.

Under henvisning til de samarbeidsavtaler som eksisterer mellom Skipsfartens arbeidsgiverforening og de enkelte sjømannsorganisasjonene Norsk Skipsførerforbund, Norsk Styrmannsforening og Det Norske Maskinistforbund, og dersom disse organisasjonene virkelig har noen mening i arbeid for sjøfolks yrkesmessige velferd, så bør de sammen med Sjømannsforbundet og Rederorganisasjonene nå ta til gjenmæle mot hetsen som uansvarlige politiske punkere driver mot livlig sjøfart på noe land i verden, Sør-Afrika inklusive. Og det i full åpenhet.

– De har alle sjøfolk av alle kategorier med seg. Videre bør Velferdskontoret for handelsflåten for en gangs skyld vise at den er velferdsorientert, og støtte sjøfolkene. Og det bør søkes kontakt med metallverkene i Norge som er avhengig av malmtilførsler.

Ansvarlige politikere, som lever stort på vår svette og isolasjon og valutainntekter må presses til å ta ansvar. Og dersom de skulle velge å lovlig forby anløp av noen havner i verden; Sør-Afrika inklusive, må de klargjøre om sjøfartsnæringen, motormenn, smørere, jungmenn og matroser, forpleiningsassistenter, offiserer og Rederiansatte alene skal betale kaka, eller om det i tilfelle vil bli gitt kompensasjon til disse og metallarbeidere i industrien for tapt næringsgrunnlag og fortjeneste.

Politikerne må også kunnngjøre offentlig hvilke andre diktaturer i verden som kan bli utsatt for norsk sjøfarts- og

handelsboikott.

Der hvor politiske punkere, i organisasjoner eller enkeltvis, uttrykker offentlig injurierende bemerkninger rettet mot noen sjømann, sjøfartsorganisasjon eller befraktningsbedrift (Reder, mekler) må de rettslig bli avkrevd sannhetsbevis.

Nå vil vi ha arbeidsro – eller lov som forbyr vårt virke!

En passant, og vel utenfor denne egentlige saken: «Gjenmæle mot offentlig trakassering», kan det være verd å nevne at sjøfolk kjenner verden helt annerledes og selverfart, enn unge studenter og lettfengelig åndelig kanonføde i diverse demonstrasjonstog. Vi vet at bare ca. en sekstiendedel av den overflaten av jorden vi beveger oss på kan, med rimelighet, kalles demokrati. – Vi har sett de fleste diktaturer og «styrte» demokratier. – Sør-Afrika er ikke noe unntak! Og vi alene skal ikke betale regningen for å endre på dette.

Grimstad den 19/7 1985

Egil Eriksen
skipsmaskinist
«Agderposten»

Flere medlemmer av Nasjonal Samling . . .

(Forts. fra side 1)

datar mobiliserte der, fortel han, i fred og ro. Tyske flyglaug over, men skaut eller bomba ikke. På Voss var det like eins. Regjeringa har han ikkje mykje godt å seie om, der ho flakka omkring frå svenskegrensa i aust, til Hjerkin i nord, før ho endeleg var samla nokre dagar midt i Gudbrandsdalen, der ho venta på at andre skulle reinske opp for tyske fallskjermjegarar som sperra vegen nordvestover ved Dombås.

Respekten for regjeringa sitt haleheng, som han kallar ein flokk på 16 mann og fire bilar, er heller ikkje stor. Tvertimot går det fram at dei helst var til hindring på mange måtar for dei som skulle slått med våpen i hand. Men han spør ikkje kvifor dei ikkje kjempa aktivt. Grunnen er truleg at det er i god norsk tradisjon at det er noen som organiserer andre til å gjera grov arbeidet.

Norsk løgnpropaganda var ikkje akkurat snau. 10. april skreiv såleis Lillehammerblada at britane hadde tatt tilbake Bergen og Trondheim. Ikkje å undrast over kanskje, meningslaust indoktrinerte som vi var til å stole på England. Britane var no slett ikkje

snaue. 14. april blei eitt nedskote fly ved Dombås til seks over BBC. Heller ikkje Chamberlain var borte då han lova at «we are coming immediately and in full force». Det må elles ha vore eit anna folkeslag Chamberlain hadde i tankane enn mange av dei vi møter hos Årflot, for dei «rømde sin veg». både titt og ofte. På Dombås Turisthotell flytta norske millitære ut for å gi romma sine til engelskmennene. Ein ny versjon av herskap og tenarar.

Kaptein Fridtjof W. Rode skriv i rapporten sin at «engelske soldater plyndra hus (i Åndalsnes) som ikkje var brannskadde». «I det hele tatt hadde de engelske soldatene en eiendommelig måte å ta seg til rette på,» skreiv Rode.

Initiativrik offiser

Denne kaptein Rode utførde nyttig arbeid i dei bakke linjer, les vi. «Han ordna opp, var stasjonskommandant, militær politimeister, bygde den provisoriske fangeleiren i Isfjorden, og var sjef der.» 11. april kom Rode til Dombås frå Trondheim, som hadde kapitulert utan å løyse skot, og reknoserte innkvartering for Møre-bataljonen. Årflot veit

ikkje kven denne uvanlege initiativrike offiseren var, og då han vende seg til rette vedkommande major ved regimentet i Molde, fekk han svaret at vedkommande har «leita med lys og lyfter», men ikkje har funne opplysingar om han. Eg skal hjelpe han:

Rode var jamngamal med vedkommande majors far, obersten. Han gjekk ut Krigsskolen 1917, saman med m.a. major Alv Kjøs, som blei tatt til fange av fallskjermssoldatane på Dombås, og kaptein Ivar Navelsaker, sjef for første Mørefelt-bataljon i det aktuelle området. Rode studerte etterpå til arkitekt ved NTH, og tok avskil som kaptein i 1935.

Engelskmennene

Brigader Morgan, britten, drog med seg mengdevis papir frå England heilt fram til Balbergkampen, nord for Lillehammer. Generalen skulle nett setje seg til lunsjbordet då tyskarane kom, bakifrå. Engelskmennene tende på huset og rømde, men tyskarane var så nær at dei fekk slått elden. Blandt papira fann tyskarane slikt dei hevda var prov på at «engelskmennene hadde bestemt seg til å hærsetje No-

reg, men var for seint ute . . . at Morgan fortalde at brigaden hans var lasta inn for Stavanger . . . 6. april, men da det viste seg at tyskarane alt var i sjøen, måtte han laste ut igjen». Sidan var vi heldige nok til slutt å kome på sigerherrane si side, og dei skriv krigshistoria, nektar vi krampaktig at tyskarane sin versjon er rett.

Sjølvs på havet var engelskmennene ikkje best, men størst. Katastrofen med flya deira på Lesjaskogsvatnet vitnar heller ikkje om spesielt høg standard, i marinens flyvåpen. Dei hadde vel gått likevel då moderfartøyet deira, hangarskipet «Glorius», blei senka, med blant andre mange tyske flygarar som fangar ombord. Desse var, i strid med folkeretten, «røva» frå norsk krigsfangenskap.

Av cirka 180 fallskjermjegarar i Dombåstraktene blei omlag 150 tatt til fange. Dei ville ikkje bli fangar hos engelskmennene, og det kunne dei ha grunn til. Gjennom ein engelsk sersjant fekk raudekorssøstrene ordre om at verdisaker som ringar, smykke og klokke skulle takast frå tyske fangar. Det blei gjort, og krigsbyttet gjekk til England også i strid med Genève-konvensjonen.

Fallskjermjegarane var ærlegare slik. Ein stad les vi til

dømes at dei la igjen kvittering for tre par ski dei forsynte seg med på ein folketom gard, men lovnad om betaling seinare. Betalinga fikk eigarane.

Fenrik Jørgenvåg

Forsvarets krigshistoriske avdeling gir nok i si utgreiing major, banksjef, seinare statsråd Arne Sunde størst ære for at fallskjermjegarane måtte kapitulere. Årflot tek ikkje frå han æra, men andre står med fleire palmar i hendene. Sjølvsagt fremst fenrik Jørgenvåg, den allstad nærverande leiaren for frivillige som tok dei vanskelegaste oppgåvene. Andre er og sentrale i bildet. Fenrik Karsten Sveen til dømes, fenrik Hofset, fenrik Eriksen, den uredde flygarløyntanten Halfdan Hansen som fall i hovudkvarteret til fallskjermjegarane. Vidare kaptein Hroar Hovden, son til diktarpresten, vernepliktig kaptein og lærar Rudin, frå Dombås o.a. Sjølvsagt også kaptein Eiliv Austlid, som gjorde det første forsøket, men som fall saman med andre. Hadde dei ikkje tvinga tyskarane til å overgi seg, hadde nok konge og regjering sete lenger sør i Gudbrandsdalen til tyskarane nådde fram sørfrå. Mykje hadde då gått annleis i kongeriket, som Årflot seier.

Heltane i boka er mange Møresoldatar, ikkje minst (Forts. side 6)

Flere medlemmer . . .

(Forts. fra side 5)

fleire namngjevne befalingsmenn med Paul Jørgenvåg mest i ein klasse for seg. Eg trur eg har lese all offisiell litteratur omkring 1940, legio bøker i tillegg, og mykje utrykt materiale elles. Eit fasitsvar gir seg sjølv: Dei store heltane i 1940 er ikkje mange. Ein av desse store er fenrik Jørgenvåg som, også etter denne boka, gjorde det meste av det vanskelegaste arbeidet som skulle gjerast på dei kantar boka handlar om. Tru det eller ei: *Ikkje ei medalje har han fått!* Dei har vore delt ut med gavmild hand, di gjevaste ofte til slike som sat på trygg avstand frå tyskarane! Andre har fått avansement, til dømes den «sjokkskadde bataljonssjefen» som var «med på rømminga rett oppetter lia og austover», om vi skal tru boka.

Spørsmålet er om kritisk litteratur som denne boka vil bli lese. Med tid og stunder blir ho det, av nye generasjonar. Krigs- og etterkrigsgenerasjonane vil ha heltane sine, bygt opp av media gjennom 40 år. Andre igjen har bygd opp seg sjølve. Det er elles så sunt for krigsmakta å ha heltealibi frå 1940 og okkupasjonstida. Difor er det slett ikkje alltid at det er nok med berre sanninga, åleiene.

Odd Årflot:

«Soldat april 1940»

Det Norske Samlaget, 1985.

Også i «Dag og Tid» nr. 2/86 hadde Svein Blindheim en bokanmeldelse som er verd å lese. Nemlig av «NORGE I KRIG», bind 3. (Aschehougs Forlag)

Vi har sakset et par avsnitt:

«Dei norske jødane gjekk det likevel ikkje so godt med; og det blir sagt i klartekst at det var «gode» nordmenn som angav og arresterte dei. Eg undrast ikkje; polititenestemenn i alle land står så menn til teneste for kven som helst etter oppskrifta «ordre er ordre». Sjølv om rakkarane altså ikkje var NS, og følgeleg gjekk fri ved det såkalla landssvikoppgeret, burde Greve ikkje ha vore til dei grader varsam med detaljopplysningane. På den andre sida er eg glad for at han toner ned den til no altfor heroiserande framstillinga av alle som ikkje var NS. På sikt bidrar bind 3 kanskje til at «Look to Norway»-glansbildet blir retusjert til rimelegare storleik.»

«Mange frontkjempere blei drivne av idealisme, seier Greve. Det er uvanlege toner i Norge. 4894 av dei fekk eit hardt oppgjær etter 9. mai 1945. Kvar femte blei drepent, og fleire enn vanleg blei såra. 13 raude Kross-søstre blei også drepne; dei som vende heimatt fekk harde dommar (i strid med folkeretten, min, SB's merka).

La oss håpe at våre ledere i norske skoler nå får øynene opp for Svein Blindheim, som – med sin bakgrunn – bør få slippe til kateteret i timer om de fem okkupasjonsår. B.Ø.

Nidstong . . .

(Forts. fra side 1)

heten og barmhjertigheten.

Jeg forakter enhver blodhevner, i særlig grad den som hykler kristendom hva enten det er i oxford eller i statskirken, og som bærer sitt gullkors forgieves i jakkeslaget eller på magen.

Jeg ringeakter hver den som tier og samtykker når hans samvittighet sier ham at han burde tale menneskerettighetenes hellige sak.

Jeg forakter hver den som hykler ytringsfrihet og tolererer ja endog stimulerer til ytringsterror overfor anderledes tenkende.

Jeg forakter hver den som bevisst forvrenger fakta.

Jeg ynkes over hver den stymper som snakker den kompakte majoritet etter munnen for å sikre sin egen lille andel i flesket.

Jeg ringeakter det Røde Kors som ingenting har å innvende imot at Røde Kors-søstre ble fengslet i år og dag for sin samaritantjeneste for sårede soldater fra begge sider av fronten.

Jeg forakter den «rettsstat» som straffet tusener frontkjempere med mange års konsentrasjonsleir, på samme tid som den samme «rettsstat» med alle midler rustet seg til å møte et mulig angrep eller overgrep fra den samme stormakt som frontkjemperne trodde de brude sette livet inn for å demme opp imot.

Jeg har for alltid tapt respekten for de høyesterettsdommere som i betenknninger av alvorligste art for land og kontitusjon loddrett motsier seg selv etter som vindretningen hadde vendt seg i mellomtiden, og som holder denne sin selvmotsigelse hemmelig for folket. Hvordan skal slike

dommeres fortsatte domsavgjørelser kunne vinne min tiltro?

Ja, jeg forakter og reiser nidstong over Erik Blodøks, Gunhild og Gundhildssønnene i hvilken forkledning de enn måtte vise seg, og i hvilken som helst tidsperiode de enn måtte opptre under Asa-Tors hegn eller korsets misbrukte tegn.

Men jeg tar hatten av i dyp ærbødighet for hver den kvinne og mann som i denne borgerkrigske ulvetid har evnet å sette alle opportune hensyn tilside og talt «Roma midt i mot». – «For aldri det skal med grunn verta sagt at landet det ligg utan vardevakt.»

Skallagrim

ENEVÆLDET = DIKTATUR

Herr redaktør

Er Kongestolen i Kongsberg kirke fjernet?

På den sto det (står det) nemlig:

«Til ære for enevældet af Guds naade».

Var ikke enevældet det samme som diktatur?

(Vitebegjærlig.)

SVAR: I våre historiebøker leser vi om «Enevælde» og «Enevolds-konger». Ordet «enevold» er synonymt med «diktatur». Ordet defineres som «Absolutisme», – en styreform hvor de styrendes rettigheter ikke er underlagt kontroll av noen sideordnet politisk instutution. Men ingen kunne falle på å forbinde dette odiose ord med Diktatur. Det lød for brutalt.

Likevel – vi likte diktaturet godt her i landet, ja, så godt at vi beholdt det i 400 år. Under DANMARK.

Senere innpå 100 år under SVERIGE, da Norge endelig kunne fremstå som en fri nasjon.

Ikke bare å skryte av, nei.

Red.

ANBEFALES

UNIVERSITETSFORLAGET utga i 1984 en utrolig vel-skrevet og informativ bok, som sterkt anbefales våre lesere.

Den er skrevet av John Berg og heter «Truselen mot Norge».

Kanskje vil særlig vi som lå i Sovjet-Russland ha nytte av å lære om forholdene slik de er idag. B.Ø.

Jødene i Sovjet

Etter å ha hørt Elie Wiesel fortelle om sin mening med solidaritetskonserten for jøder, som nylig fant sted i Oslo, må det være tillatt å komme med noen motforestillinger.

Etter min mening er det bilde som blir tegnet av jødernes stilling ikke i overensstemmelse med sannheten.

At det finnes jøder som opplever det slik kan jeg naturligvis ikke bestride, men jeg ber om spalteplass til det jeg vet om disse ting etter 30 års erfaring med det russiske språk, 22 års erfaring etter opphold, studier og reiser i mange deler av Sovjetunionen og fremfor alt 22 års korrespondanse med min russiske venninne som er halvt jøde.

I 1964 fikk jeg et stipendium til studier i Moskva. Stipendiet skulle vare et år og mine studiekamerater var mennesker fra hele verden, 23 i alt. Vi hadde fått stipendiene etter russisk-studier i våre hjemland. Jeg ble medlem av det internasjonale amatørteatret ved Moskva universitet og jeg traff flere jøder. Men jeg visste knapt at de var jøder.

Lederen for kulturavdelingen ved Moskva universitet, som jeg hadde god kontakt med, er jøde og han var fremdeles leder for kulturavdelingen da jeg besøkte Moskva universitet 20 år senere. I alle disse årene hadde jeg korrespondert med min venninne. To ganger bodde hun flere måneder hos meg etter min invitasjon og en gang, i 1982, bodde jeg noen måneder hos henne etter invitasjon fra henne. I løpet av de 20 årene var jeg minst 5 ganger på turistturer til forskjellige deler av Sovjetunionen.

Jeg har aldri hørt at min venninne har hatt noe å klage på fordi hun er halvt jøde. Heller ikke andre av hennes familie eller venner som er jøder. Hun er en meget dyktig oversetter av norsk litteratur, har studert norsk ved Leningrad universitet og er gift med en russisk forfatter. Hun snakker utmerket norsk og jeg har hatt mange interessante samtaler med henne. Selvsagt snakker vi om alt som ligger oss på hjertet, også det som man i Norge tror det er «forbudt» å snakke om. Hun kan ergre seg over ting i Sovjet som vi kan ergre oss over ting i Norge, men det er ikke noe problem. Hun forstår seg på mennesker og om Sakharov sa

hun at han er naiv.

Da jeg besøkte min venninne i 1982 hadde jeg besluttet å sette meg litt bedre inn i jødernes stilling og flere ganger besøkte jeg synagogen i Moskva når folk kom ut etter gudstjenesten. Det var et yrende liv av glade pratsomme mennesker. Jeg fikk inntrykk av at synagogen, for jødene, er et kultursentrum der de kan møtes og snakke sammen. Men jeg tror ikke de foretrekker yiddisch for russisk slik enkelte aviser her synes å mene.

Ved siden av synagogen er det en mindre sal der de troende kan studere. Jeg ble vist rundt i hele komplekset av en ung, troende jøde. Han fortalte om seg selv, om det jødiske samfunnet i Sovjet og om sine fremtidsplaner. På meg virket han glad og tilfreds.

Dette er bare noen spredte glimt fra mange års interesse for sovjetisk liv og sovjetiske mennesker. Jeg har aldri hørt en russer snakke nedsettende om jødene. De tilhører, som alle andre minoriteter, den store sovjetiske folkefamilien. Jeg har aldri opplevet noe som likner på det man kan høre i Norge, eller lese om i avisene her.

Jeg tror at vanlige, fornuftige jøder innser hvor godt de har det i Sovjetunionen. De vet meget vel hva som skjer ute i verden, i de kapitalistiske land og i Israel. Jeg tror de fleste av dem ønsker å bli i Sovjet.

Vera Grønland

Pastor Niemøller ukjent med fangedrap i tyske leirer

I følge Gyldendals Leksikon satt pastor Martin Niemøller i tyske konsentrasjonsleire i årene 1937–45. Avisen Nordlys, Tromsø, gjenga den 23.6. 1945 en uttalelse av pastoren som på grunn av sitt årelange opphold i tyske konsentrasjonsleire burde ha fullt kjennskap til det som foregikk i leirene. Nordlys skrev bl.a.: «Pastoren har under sitt opphold i konsentrasjonsleirene sett enkelte tilfelle av mishandling, men at det skulle foregå likvidering i stor stil kjenner han ikke til.»

SOLIDARITET

Det er oppløftende at tilgangen på vennegaver er så god, at vi faktisk ikke har plass for alle i dette nummer. For lesere som ikke finner kvitteringer for innsendte beløp, må vi derfor be om tålmodighet.

DE KOMMER.

Likevel, – dette må ikke gi grunn til å tro at vi ikke lenger er avhengig av flere vennegaver.

Det er vi i høyeste grad.

Vi håper derfor fortsatt på at vennegavene strømmer inn, til beste for avisens drift.

En fin måte å vise solidaritet med FOLK OG LAND.

Takk for følgende bidrag:

A. H., Horten	20,-	J. M., Brumunddal	50,-
I. G., Degernes	100,-	T. H., Nordre Toten	70,-
H. H., Øvre Rendal	100,-	O. R., Vågåmo	200,-

J. S., Gran	100,-
E. B., Dokka	120,-
J. F., Gjøvik	220,-
M. B., Atnbrua	50,-
K. B., Sagstua	100,-
J. H., Ø. Rendal	50,-
S. S., Lena	70,-
B. S., Magnor	45,-
I. S., Heradsbygd	40,-
O. N., Nygard	120,-
E. E., Tynset	100,-
H. R., Rena	100,-
B. J., Sagstua	100,-
H. N., Hurdal	130,-
A. H., Vågåmo	20,-

T. F., Ulnes	120,-
A. H., Lena	80,-
H. M. O., Os	100,-
A. M., Sander	420,-
L. R., Brandbu	70,-
H. S., Ringelia	120,-
Ø. G., Bjelstadmo	50,-
A. V., Våler	20,-
N. K., Nore	50,-
O. M. M., Hjuksebø	180,-
M. M., Gol	100,-
O. S., Larvik	50,-
K. Aa., Vrådal	100,-
L. S., Skien	50,-
I. S., Nore	4 800,-

A. Ø., Skien	100,-
A. H., Skien	100,-
A. K., Sandefjord	100,-
P. B., Rykkinn	1 900,-
J. S., Asker	20,-
E. G., Rygge	120,-
F. H., Langhus	50,-
J. R., Langhus	50,-
K. G., Heggedal	150,-
K. H., Mysen	40,-
P. H., Stabekk	100,-
K. G., Mysen	120,-
K. H., Stabekk	1 000,-
H. G., Sarpsborg	200,-

CLAUS I DAG:

I 1859 udgav Charles Robert Darwin sit værk «Arternes Oprindelse». Det blev ud-solgt samme dag, som det blev udgivet og var samtaleemne i hele den civiliserede verden.

Den fundamentale tanke var, at de bedst egnede overlever. Resten går i naturens store kompostkasse til senere gen-brug efter en længere proces.

Gennem årmillionerne har arterne således utviklet sig fra encellede væsner til nutidens finere slutprodukter – som f.eks. astronauter, kernefysikere, entreprenører og journalister.

Det er et system, der har fungeret fortreffelig og bevist sin duellighet – naturskapt som det er og uden menneskelige indgreb. Om det også vil gjøre det i fremtiden er mere end tvivlsomt. På grund af den fysiske og moralske forure-

ning vi alle mere eller mindre bevidst oplever.

Ulykkeligvis er vor moralske utvikling jo langt fra fulgt med den teknologiske.

Klassiske tænkere forestilte sig idealsamfundet som en pyramide, hvor de ædleste og højest udviklede dannede toppen og arbejdede til gagn for helheden.

Naturligvis forblev pyramidetanken kun en model – men man stræbte dog mod en virkeliggjørelse.

I vor tid har vi problemer af en ganske anden størrelsesorden end fortidens. Nu gælder det vor overlevelsen som art.

Men fortidens pyramide-model er afløst af en anden. Nu ser man den som et rektangel – så bredt og så lavt som muligt. Ganske vist er der i begge samfundssystemer – liberalismen og socialismen – nogle

overetager, men dem taler man ikke om. Skinhelligheten er fællesje. Udvalgsprinsipperne i demokratierne kan diskuteres, og det gjør man da også. Men mange betrakter det som et stort fremskritt, at alle – uanset evner og moralsk habitus – har like adgang til ledende samfundspositioner.

Man anvender endog et begreb kaldet positiv særbehandling, hvor kvalifikasjonene ikke rækker til.

Rent objektivt kan enhver dog overtale sig om, at for det store flertal er opfyldelsen af private behov mere fascinerende end hensynet til samfundets interesser.

Når mennesker i en ikke alt for fjern fortid kom tilvejs i samfundet, søgte de – sideløbende med avancementerne – at forbedre deres standard. Eksemplet tog man fra oven –

kulturarven blev ikke spoleret. Sådan er det ikke mere. Kommer man idag op ad samfundsstigen, skroter man simpelthen kulturarven som ikke tidsaktuel.

Det er vel sagtens årsagen til, at smagløsheden og det vulgære breder sig mere og mere – mens normer og prinsipper, der i et par tusinde år har bevist deres bæredygtighet og nytte, kasseres.

Før i tiden snobbete man opad – lidt latterligt, vel, men ikke uden nytteverdi. Nu snobber man nedad, og det er værre.

Det er klart for alle med omløb i hovedet, at menneskehedens vilkår idag mildt sagt er kritiske – som følge af eksplosiv befolkningsvekst, sult, lokale krige, social uro, global forurening og den stadige ud-sigt til en verdenskrig med A-,

B- og C-våben, radioaktivt nedfald og udslip.

Følgelig ville det være naturligt og logisk, om vi idag søgte ledere af den højest tænkelige standard og – til gagn for os alle – plejede og forkælede dem, som myrerne behandler deres bladlussemalkekøer.

For at de kunne bevare deres åndelige spændkraft og indre motivation. Men vi gjør det stik modsatte! I demokratiets helige navn praktiserer vi den omvendte darwinisme: pusler om de mindst egnede og skroter eliten.

Det er et helt igennem uholdbart system!

Og vi kan være sikre på, at turen baglæns gjennom utviklingshistorien vil gå meget hurtigere end den møjsommelige opstigen fra urtidens solbeskinne sumpe. 24/11 85

MANEDENS PERNILLE

NYTT HÅP

Jeg vet ikke om hver og en som i 1972 var engasjert i Norges tilslutning til Europa følte skuffelsen over avstemningsresultatet så inderlig som jeg.

Vi var en gruppe yngre mennesker som i seks uker før avstemningen planmessig hadde besøkt en stor del av husstandene i en av Oslo's sentrale bydeler. Nesten over alt ble vi tatt godt imot. Mange steder, særlig hos eldre mennesker, var det nesten vanskelig å bryte opp for å holde rutene.

Vår entusiasme steg fra dag til dag framover mot avstemningsdagen. Vi var fullstendig overbevist om at bakstrevernes

argumenter ikke ville slå igjennom.

Så kom avstemningsdagen, og kvelden og natten, og så visste vi at vi ikke ville komme med i Europa. Frykten for utenlandske bærplukkere, for Paven i Roma og italienske bønder hadde skremt vannet av 52% av den norske befolkning.

Når noen av oss møtes, snakker vi fortsatt om Europa, men kanskje mollstemt som i Garborgs dikt «Mot soleglad»:

«det er ein huld, ein heilag Heim,
me ei kann naa.»

Nå høres igjen spredte, politiske røster om at Europa og

EF kanskje ikke hadde vært så galt allikevel. Finn Gustavsen synes å ha skiftet mening, og J.J. Holst på Utenrikspolitisk Institutt vil slett ikke «utelukke norsk medlemskap i EF som framtidig løsning for Norge.»

I denne forbindelse skriver «Morgenbladet» 21.2. redaksjonelt bl.a.:

«Dermed skulle et tabu være brutt i Arbeiderpartiet og vi får håpe at de andre partiene kommer snart efter. Hittil har politikere med ambisjoner (uthevelsen er foretatt av meg) passet nøye på å anse avstemningen av 1972 som et evig hinder mot medlemskap i EF.» Og avisen avslutter sitt kommentar som følger: «Hvem blir først til å foreslå medlemskap

satt på dagsordenen? Vedkommende er sikret plass i historien.»

Ja, hvem tør det. En ting er å få en plass i historien, men den kompenserer neppe et mulig tap av en plass på en av de stolene i stortingsalen, der det ifølge Nils Kjær «er godt å sitte.»

Europatanken er mer enn brødpolitikk, og det er jo nettopp det «Morgenbladet» antyder, når det skriver om «politikere med ambisjoner.»

Men kanskje det fortsatt skulle finnes en eller annen politiker med vyer? Det er mulig det er mangelvare etter at politikk har blitt et så godt levede for så mange, og de-

mokratiet er blitt redusert til retten til å putte en liste med navn på politikere i en valgkonvolutt hvert 4 år.

Danskene gikk til ny avstemning den 27.2. i forbindelse med utdypningen av EF-felleskapet. Er det da ikke mulig at det også her til lands blir avholdt en ny avstemning i forbindelse med norsk tilknytning til Europa. Personlig er jeg sikker på at det nå er flertall for Europa i Norge, og at bakstrevernes svartmaling ikke lenger vil ha gjennomslagskraft.

Og hvis politikerne vet at de har flertallet bak seg, tør de søke om norsk medlemskap i EF. Og så er det bare å håpe at Europa vil ha oss med.

Kjær uvenn's bortgang

Vi begråter ofte mer en trofast uvenn gjennom livet, enn en god venn. Vi er på et vis sikrere på uvennen enn på vennen.

Det er som om uvennskapet virker inspirerende og vitalt. Særlig ser vi dette rundt om på bygdene, om enn ikke i samme grad som tidligere. Et solid og godt uvennskap med naboen holdt begge familier i ånde gjennom levetiden og gikk automatisk over til odels-gutten. Det var så lite som kunne fange sinnet, men et slikt uvennskap holdt begge parter i et visst kampberedskap. Det var alltid en gluggje eller et glas å sjå gjennom og i utmarken kunne en se hvorvidt det var tuklet med byttesteinene. Og det kunne jo hende at naboens tunlam, som ikke hadde begrep om nabo-loven, fomlet seg inn på den gale siden av steinrøy-sen, hvis leet var skralt. Det var en stor hendelse en kunne leve lenge på.

Og vi har politikerne f.eks. De kan frata den annen all ære, rettsindighet og humanitet, en som spiller på det statistiske klaviatur, som falskapilleren med sine kort, eller forvirrer det enkle, bra menneske, som «mannen i gata» jo er, med fremmedord og annen tåpelig tale, som skal tåkelegge begrepene. De taler med den undertrykte harme, som det forventningsfulle auditorium lytter til med våken interesse og glede, inntil de er sikre på at det hele vil bli behørig referert i lokalpressen på deres hjemstad.

Men enten det nå gjelder den ene eller annen uvenn av dimensjoner så kommer den tid da døden tar den ene, og den annen står ensom tilbake. Noe vesentlig er gått i stykker for ham, det er oppstått et vacuum i tilværelsen. De lumre vinddrag fra nabotunet er borte, de friske vindkast fra talerstolen som søkte å bøye ham i kne, de er stilnet av.

Og den overlevende står beveget ved sin uvenns bære. Hans ord faller tungt og med skjelvende tyngde. En aner et menneske i savnets smerte. En smerte som sterkere enn 10 venners, griper hjertene og man hører det hulker hist og her.

– «For vel kunne det iblant falle skarpe hugg mellom oss, men våpnene var blanke. Ingen vet bedre enn jeg at bak hans tilsynelatende harde skalle, banket et varmt hjerte, – bak hans ord en tro og vilje til det gode. Foran dødens majestet bøyer vi alle våre hoder og lyser fred over hans minne».

Så skjer dette, at for alles øyne er det som om en levende, ondskapsfull og pigget kaktus, ernært av uvennskapets fruktbare jord, plutselig folder seg ut i en ubeskrivelig praktfull skjønnhet til tonene av

Gloria in Excelsis Deo.

FRED

– for enhver pris?

«Jeg roper med siste pust av min stemme:

Du har ikke lov til å gå der og glemme!»

Arnulf øverlands ord rinner meg ihu – her jeg sitter forran svensk TV og ser «Fredskvin-nenes» demonstrasjon 1985, med hvite busser og delegasjoner til statsoverhoder i øst og vest og syd og nord. – Som alt sånt dreier det seg om å legge våpnene ned – og la sta-

tus quo råde: Drikke dus med de røde, la grensene i fred: La Slaveherrene få fred – til å se-mentere trellebindingen av de undertvungne folk i deres imperium . . .

Jeg fnyser og skjærer smått tenner og slår apparatet av, mens en heftig følge bruser i mitt indre: Må aldri Vesten legge våpnene ned, må vi aldri glemme, må vi være villige og beredte til å stride – og dø om så være – for friheten til alle de

Takhøyde

Går det an
å skrive et dikt om takhøyde
eller er det
bare noen rare ord om en stue
en stor stue
med mange båser
og border
og stolper
og hjørner,
der det er lavt under taket
og der
det er tett med tykke bjelker
som gjør at det blir enda lavere
og trykkende
med bøyede nakker under.

I denne stuen
kan alle si
og alle kan skrive
og også gjøre
det som alle tror
at alle vil.
På alle veggene
og i hjørnene
er det høytalere
og ut fra alle høytalene
kommer tale
og musikk –
hele tiden kommer tale og musikk
som lager noe
som blir kalt opinion.
Det er
en slags tåke som svever under taket
og ikke må luftes ut
hverken mellom de ventilene
som ikke er
eller gjennom de smårutete vinduene
som til vanlig er trutne.

Det hender
at dørene
blir slått opp på vidt gap
men det er meget sjelden
og det er meget ubehagelig
for den som finner på
en slik galskap.

For opinionen
forstår du
eller gjør du ikke det
blir skapt av designere
høyt skolerte sådanne
eller skrikhalser
høyt spekulative skrikhalser
men alle designerne
og alle skrikhalsene
vil ha deg til å mene noe
om bestemte ting
ha deg til å dømme om noe
om andre bestemte ting
ut fra bestemte
baktanker
og hensikter
og målsettinger.

Og så mener du noe
du, naive tulling
om noe
som er blitt
slagside i sinnet ditt
med en halvkvedet vise
og en doktrine
i baklomma.

folkene som «fredsdemon-strantene» så lett-vint glemmer!

– Afghanistanerne, kareler-ne, ingermanlendingene, li-tauer, lettlandinger, estlen-dinger, østtyskerne, polakke-ne, ungarene, tsjekkerne, slovakene, kroatene, serberne, rumenerne, bulgarerne, ukrai-nerne, tartarene, georgierne, azerbeidsjanere, kazakstaner-ne, uzbekistanere, mongolere og kasmirer: Fra alle disse stiger ingen bløtaktige rop om «fred» – fra dem, de lenkede og lemlested, lyder istedet et lavt men økende mummel: Frihet – død over tyrannene!

«Du må ikke tåle så inderlig vel

dem urett som ikke rammer deg selv!»

Legg våpnene ned – så er det vår tur imorgen. Da heller dø som frie menn og kvinner, enn usselt liv i trelldom, under det blodigste og mest raffinerte terrorvelde menneskeheten noensinne har opplevd. – Våre våpen skal henge som Damokles-sverdet over bolsje-vikbøddenes hoder – gi håp og mot til de lenkedes reising.

Arne Heiberg

KORS OG SEIER

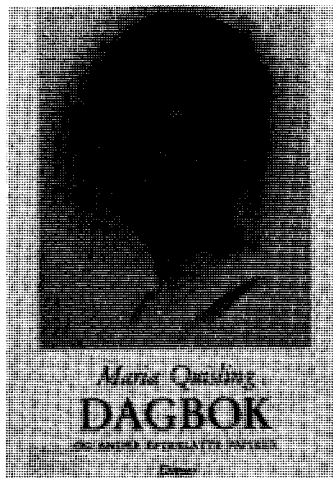
Av Dag Markus

Lidelsens problem er gammelt. Viser Jobs-boken. Det forferdelige for Job var ikke bare hans lidelser, men den tanke at han ikke kunne se Guds rettferdighet i den nærværende verdens tilstand. En løsning på problemet fant han ikke, men resignerte, dog holdt han fast på at når den fromme lider, så må det allikevel ha en mening. «Herren ga, Herren tok, Herrens navn være lovet», utbrøt han. Og hans siste leveår ble lysere. Med hensyn til Jesu lidelsesvei var denne helt ubegripelig for hans disipler. Men Jesus visste meningen med det hele. Golgataverket ble til hele menneskehetens frelse, etterfulgt av hans seierrike oppstandelse. Den kristnes vei går også ofte gjennom trengsel og kors, men man mister ikke motet. Undertiden må rettferdigheten lides inn i denne verden. Jesu lidelse ble kronet med seier, og vi skal seire med ham. Bergensbispen J.N. Brun sa det slik i sin kjente påskesalme:

«Jesus lever, graven brast,
han sto opp med guddomsvelde,
trøsten står som klippen fast
at hans død og blod skal gjelde –
Åpen har jeg himlen funnet,
Jesus vant, og jeg har vunnet!»

Amen

BOKTJENESTEN

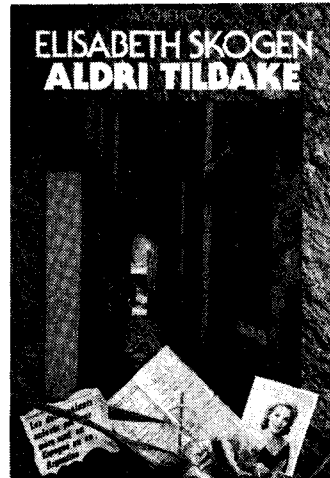

Maria Quisling:
«DAGBOK OG ANDRE
EFTERLATTE PAPIRER»

Dette er boken Maria Quisling hadde håpet skulle bli en fullstendig skildring av hennes mann før og under okkupasjonen, – en skildring som skulle renvaske ham.

Boken ble aldri fullført, men ble liggende i notater og utkast i en bankboks i Oslo. Det er dette uferdige manuskriptet som her offentliggjøres sammen med andre opplysninger og brev. Bl.a. Vidkun Quisling's siste brev til sin hustru fra fengslet før han ble henrettet, samt bruddstykker av hans livsfilosofi, fremstillet i brevform. Forord av Øistein Parmann.

Kr. 65,-

Elisabeth Skogen:
«ALDRI TILBAKE»

Betty – som er hovedpersonen i boken – er bare 11 år da krigen kommer til Norge. Snart blir hun meget aktivt med i småhirden. Familien er splittet i synet på NS; Betty's bestefar er jøssing, hennes far melder seg inn i Nasjonal Samling og blir lensmann i Lier. Etter okkupasjonen blir Betty's far dømt til tre og et halvt års tvangsarbeide; senere flykter han til Argentina. Betty blir en ny tilværelse da Betty reiser selv utenlands som lærer og kommer tilbake til hjembygden etter 21 år. En spennende og handlingsmettet erindringsdagbok.

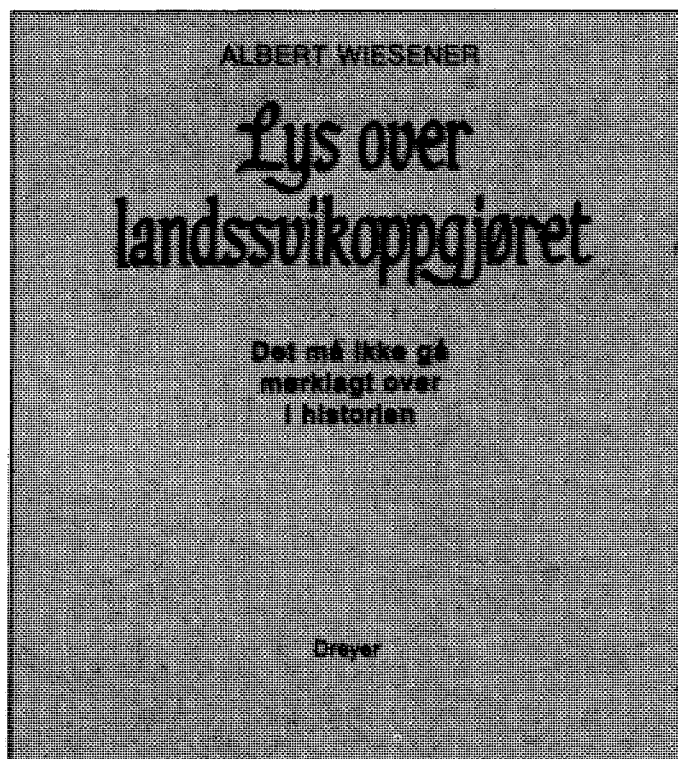
Kr. 75,-

Walter Fyrst:
«MIN STI»

Walter Fyrst's samfunnsengasjement gjorde ham til en svært aktiv person i politikken i mellomkrigstiden. Fra Fedrelandslaget gikk forfatteren aktivt med i Nasjonal Samling og ble partiets første propagandasjef. Etter uoverensstemmelser med ledelsen forlot han partiet i 1935, men gikk inn igjen i 1940. En stor del av Fyrsts bok er viet den sak han i alle år har brent for: Arbeidstjenesten. Hans bok gir et meget godt innblikk i mellomkrigstidens og Administrasjonsrådets arbeidstjeneste.

« – En betydelig bok, et sannhetsdokument fra «den andre siden», sier sjefredaktør Chr. Christensen i Morgenbladet. Kr. 95,-

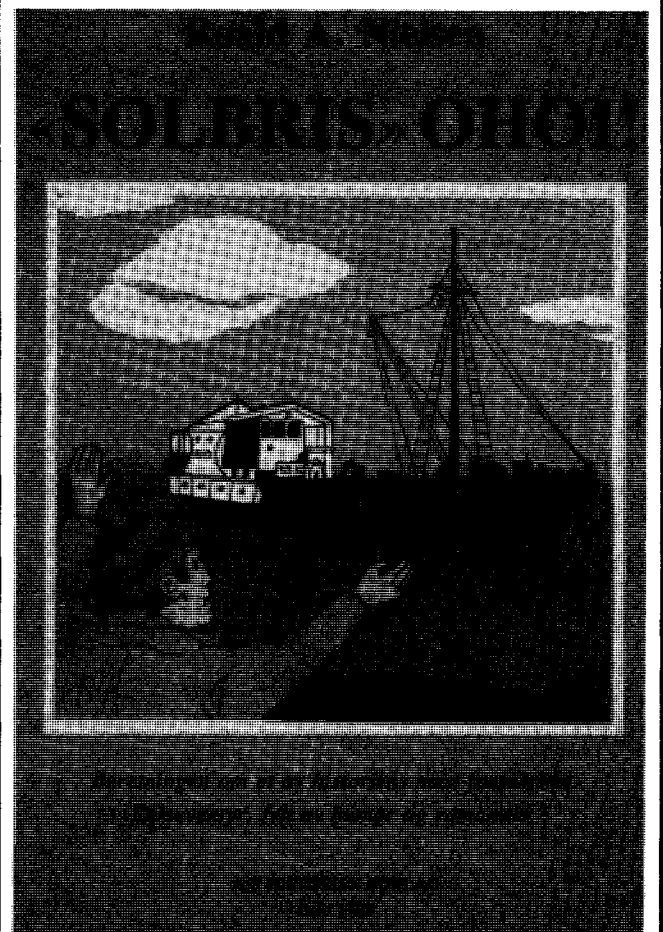

Albert Wiesener:
LYS OVER
RETTSOPPGJØRET»

Albert Wieseners bok er et krasst oppgjør med rettsoppgjøret etter 1945. Forfatteren går i rette med den offisielle fremstilling av «landssvikoppgjøret» og retter rammende kritikk mot straffettspleien dengang; og juristenes evne til faglig edruelighet senere.

Høyesterettsadvokat Albert Wiesener er en erfaren jurist som også tidligere har utgitt bøker om rettsoppgjøret. Blant hans tidligere produksjon finner vi viktige bøker som «Seierherrens justis» og «Astrid D.D.D.». «Nytt lys over rettsoppgjøret» er en betydelig bok om et emne som fortsatt opptar svært mange her i landet.

Kr. 145,-

Roald A. Nielsen:
«SOLBRIS» OHOI!

Beretningen om et av historiens mest fantastiske flukteventyr, fylt av humør og romantikk.

En juledag i 1947 ble det kjent at det lille nøtteskallet «Solbris» på 23 meter – en gang Christian Michelsens lystyacht – hadde forlatt landet med et uvisst antall flyktninger ombord. Flyktningene var «landssvikdømte» som hadde rømt fra fangeleire. Målet for flukten var Argentina. «Solbris»-flukten skapte megen oppstuss og forargelse. Norske myndigheter gjorde alt for å ringe inn den lille skuta; – uten hell. Norsk presse brukte i lang tid fete typer og stor spalteplass på «Solbris»-ferden. Roald A. Nielsen var en av flyktningene på «Solbris». I denne boken forteller han inngående om flukten, hvem som organiserte den, selve ferden og mye mer. Beretningen er både spennende og engasjerende. Absolutt en gavebok for unge og eldre! Boken er heftet og på ca. 200 sider. Kr. 100,-

GLED FAMILIE OG VENNER I UTLANDET:

«Solbris»-boken finnes også på engelsk og spansk: «THE 'SOLBRIS' ESCAPE» – «LA FUGA DEL 'SOLBRIS'». Begge utgaver er heftet og koster pr. bok kr. 80,-.

A. I. Bru:

«HER ER LONDON»

Dette er boken om de alliertes krigsforberedelser mot Norge i 1939 og 1940. Boken gir et skremmende bilde av de alliertes tankegang og handlemåte. Forfatteren – A. I. BRU – støtter seg på dokumenter fra det britiske statsarkiv. Første del av boken er i det vesentligste gjengivelse av britiske dokumenter. I et tillegg til boken tar forfatteren et rammende oppgjør med de alliertes krigspolitikk. A. I. Bru har også tidligere skrevet svært interessante bøker om okkupasjonstiden og etterkrigsoppgjøret. Han har også vært redaktør av avisen «FOLK OG LAND».

Dette er en bok flest mulig bør lese!

Kr. 60,-

Spesialtilbud: UNDER 1/2 PRIS!

INO-SERIEN:

«Supplement til okkupasjonshistorien»

Fire bind for
kr. 150,-

Pr. bok kr. 50,-

Odd Melsom:
«PÅ NASJONAL
URIASPOST»

Minst hundre tusen nordmenn hadde et annet syn enn det som nu er vanlig, på hva som var riktig å gjøre i Norge under okkupasjonen 1940–45. De fleste av disse ble

dømt som landssvikere i 1945. Kan det virkelig være tilfelle at Norge, relativt sett, hadde et større entall landsforrædere enn noen annen nasjon i verden?

Denne boken forteller om en rekke av krigstidens hendelser, slik en NS-mann opplevet og forstod dem. Den er et godt diskusjonsgrunnlag for hva som skjedde i Norge 1940–45.

Kr. 50,-

Odd Melsom:
«NASJONAL SAMLING
OG FAGORGANISASJONEN»

Dette er boken om fagorganisasjonens arbeide under okkupasjonen. Forfatteren kjenner sitt stoff meget godt fra sin sentrale stilling som presseleder i Arbeidernes faglige Landsorganisasjon. Han var også medlem av LO's arbeidsutvalg og redigerte organisasjonens avis, «Norsk Arbeidsliv».

Kr. 50,-

Odd Melsom:

«FRA KIRKE- OG KULTURKAMPEN UNDER OKKUPASJONEN»

Kirke og kultur var to av de store stridstemaer under okkupasjonen. På områdene stod meningene ofte steilt mot hverandre.

I «Fra kirke- og kulturkampen under okkupasjonen» er det NS-medlemmenes syn som presenteres. Boken er i første rekke et oversiktsverk, som behandler kirke- og kulturlivet gjennom alle okkupasjonsårene, men den inneholder også detaljskildringer fra en som så NS' kirke- og kulturpolitikk innenfra.

Kr. 50,-

Einar Syvertsen:

«OGSÅ DETTE BØR VÆRE SAGT»

Einar Syvertsen var aktiv i NS helt fra begynnelsen i 1933 og fulgte partiet helt til slutten i 1945. Lojalt fulgte han hele veien Vidkun Quisling's linje.

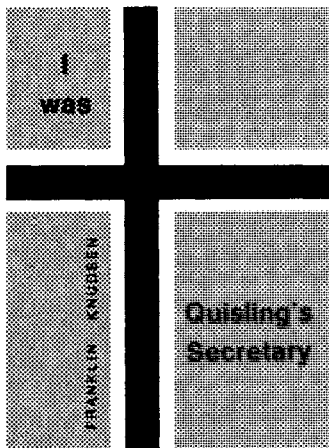
Kr. 50,-

Einar Syvertsen

OGSÅ
DETTE BØR
VÆRE SAGT

«Også dette bør være sagt» er erindringer om denne svært omskiftelige tiden. Forfatteren beretter om det politiske miljøet han deltok i på Gjøvik, veien inn i Nasjonal Samling og opplevelser i førkrigstid, under okkupasjonen og oppgjøret etterpå.

Kr. 50,-

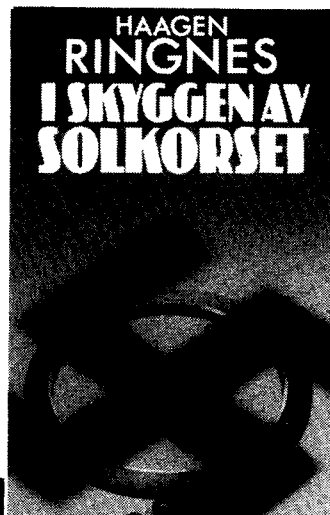

Harald Franklin Knudsen:
«I WAS QUISLING'S
SECRETARY»

Harald Franklin Knudsen fulgte Nasjonal Samling helt fra stiftelsen i 1933. Han hadde hele tiden nær kontakt med Vidkun Quisling og sto ham nær i april dagene 1940.

Ved overbevisende argumentasjon og fremleggelse av dokumenter gir Knudsen et godt innblikk i Quisling's politiske idéer og kamp mot okkupasjonsmakten. Boken er utgitt i England.

Kr. 55,-

Haagen Ringnes:
«I SKYGGEN AV
SOLKORSET»

Våren 1981 var fjernsynsserien «I solkorsets tegn» en av de store mediabegivenheter. For første gang stod en rekke NS-folk frem og fortalte om sine motiver, sine gjerninger og sine følelser. Beretningene var først og fremst knyttet til okkupasjons- og etterkrigstid.

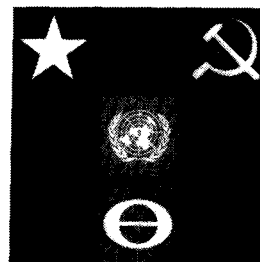
Fjernsynsserien førte til voldsomme reaksjoner fra mange hold. Mange reagerte på at NS-folk fikk lov til å stå frem i fjernsyn. En drøy mannsalder etter okkupasjonen tålte ikke seierherren at andre kom til orde. Haagen Ringnes var hovedarkitekten bak fjernsynsserien «I solkorsets tegn»; i boken forteller han om sitt arbeide med serien.

Kr. 55,-

«Gitt hver eneste indtygger i hvert eneste land i Den frie Verden og hver eneste slave bag Jerntæppet må læse denne bog.»
Ezra Taft Benson
17th. Minister

Ingen tør kalde det
SAMMENSVÆRGELSE

AF GARY ALLEN

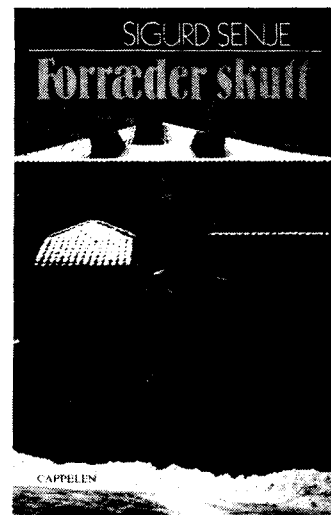
INTRODUKTIONER AF: Folketingsmedlem, Ole Hovmand
Kongresmedlem, John G. Schmitz

Gary Allen:

«INGEN TØR KALLE DET
EN SAMMENSVÆRGELSE»

«Ingen tør kalde det en sammensværgelse» er en meget kontroversiell bok. Forfatteren beviser at en liten gruppe personer i det skjulte styrer verden og trekker i alle tråder, både politisk, militært og økonomisk.

Kr. 50,-

Sigurd Senje:

«FORRÆDER SKUTT»

Han ble skutt på Akershus, 26 år gammel – en av de siste «landssvikere» som fikk dødsdommen fullbyrdet.

Sigurd Senje forteller historien om en norsk unggutt som melder seg til krigstjeneste på tysk side, senere kommer inn i Statspolitiet og dømmes til døden under «landssvikoppgjøret». Boken bygger på autentisk stoff og retter søkelyset mot dødsstraffens meningsløshet.

Kr. 55,-

Torstein Gunnarson:

«SANNHETEN OM
KIRSTEN FLAGSTAD
– EN DOKUMENTAR-
BIOGRAFI»

Boken forteller om den verdensberømte operasangerinnen Kirsten Flagstad's liv og karriere. En vesentlig del av boken er viet den nære etterkrigstid. I 1941 reiste Kirsten Flagstad fra USA og hjem til det okkuperte Norge. I forbindelse med hjemreisen vokste det frem en rykteflora om Kirsten Flagstad, bl.a. at hun under okkupasjonen hadde sunget i Tyskland og tyskokkuperte land. Dette gjorde situasjonen svært vanskelig for henne både under og etter okkupasjonen. I tillegg kom bl.a. den ting at hennes mann Henry Johansen hadde forretningsforbindelse med okkupasjonsmakten. Det ble aldri reist sak mot Kirsten Flagstad, men det gikk halvannet år etter frigjøringen før hun fikk sitt pass utle-

Sannheten om
Kirsten Flagstad

vert og kunne gjenoppta sin internasjonale karriere. I inn- og utland fortsatte imidlertid en urettferdig hets mot Kirsten Flagstad i preseringen før hun fikk sitt pass utle-

Kr. 150,-

SPESTALTLBUD:

Adolf Hoel:

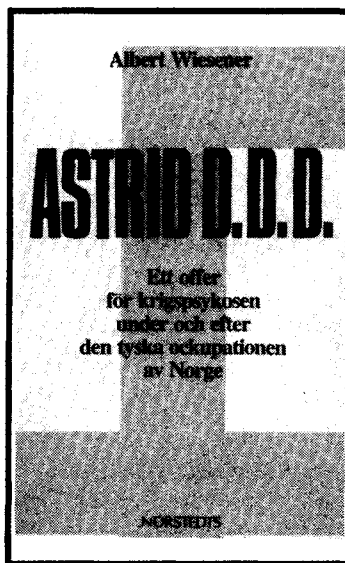
«UNIVERSITETET UNDER OKKUPASJONEN»

Adolf Hoel's navn forbindes oftest med arbeidet for Norges sak i polar-områdene.

Under okkupasjonen påtok

Hoel seg den utakknemlige stilling å være rektor ved Universitetet i Oslo. Gjennom klarsynthet og klok politisk manøvrering ivaretok han Universitetets interesser på beste måte. Dette er hans erindringer fra tiden som rektor.

Kr. 25,-

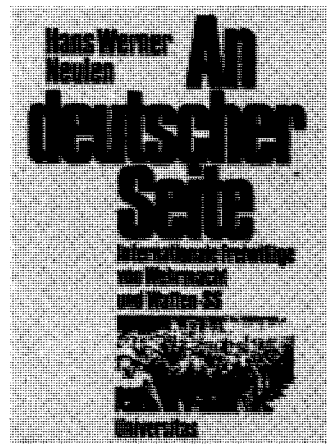
Albert Wiesener:
«ASTRID D.D.D. – ETT
OFFER FÖR KRIGS-
PSYKOSEN UNDER OCH
EFTER DEN TYSKA
OCKUPATIONEN AV
NORGE»

Høyesterettsadvokat Albert Wiesener har tidligere vakt berettiget oppsikt med sine bøker «Seierherrens justis» og «Nordmenn for tysk krigsrett». I denne boken skildres Astrid Døvles' fantastiske livshistorie med spesiell vekt på okkupasjonsårene.

Efter 1945 rettet myndighetene sterke anklager mot Astrid Døvles for hennes arbeide under okkupasjonen. Helt siden de første anklagene har hun arbeidet for å renvaske seg.

Høyesterettsadvokat Albert Wiesener forteller i bokens andre del hva han har opplevet under forsøkene på å få Astrid Døvles' sak prøvet for en norsk domstol, slik at hun kunne få den oppreisning hun faktisk og rettslig hadde krav på. En bok som gir et skremmende inntrykk av etterkrigspsykosen og Norges rettsvesen.

Kr. 100,-

Hans Werner Neulen:
«AN DEUTSCHER SEITE.
Internationale Freiwillige
von Wehrmacht und Waffen-SS»

De ikke-tyske frivillige som under annen verdenskrig kjempet på tysk side i hæren og i Waffen-SS, kom fra alle europeiske land. Men også frivillige fra land i Nord-Afrika og India kjempet på tysk side. Hvorfor meldte titusen seg til frivillig innsats på tysk side; hva var deres motiver? *An deutscher Seite* er en grundig

gjennomgang av frivilligbevegelsen, og boken tar for seg de frivillige fra alle land. Et viktig dokumentarverk. Tysk tekst. Boken er innbundet, rikt illustrert, 518 sider.

Kr. 150,-

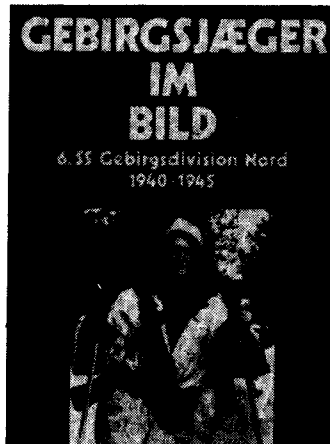
★★★

Berner Hansen:
«MANNEN
BAK
SØYLEN»

Professor Wilhelm Rasmussen var i mer enn en mannsalder regnet blant våre aller fremste billedhuggere. Han gikk som så mange andre av de store norske kulturpersonligheter aktivt inn i Nasjonal Samling, og ble etter 1945 skjøvet ut av kunstmiljøet.

Hans livsverk – Eidsvollmonumentet, som skulle stå utenfor Stortinget – er ennå ikke reist. Berner Hansen forteller levende og godt fra denne betydelige kunstnerens liv og om skuffelsen ved at Eidsvollmonumentet ikke ble satt opp mens han levde.

Kr. 80,-

Alfred Steurich:
«GEBIRGSJÄGER
IM BILD
6. SS-Gebirgsdivision Nord
1940–1945»

Boken er et bidrag til 6. Gebirgsdivision Nord's historie med kamp under usedvanlige forhold. Boken beretter fra krigsskueplassene på tundraen, ved Polarsirkelen, ved Murmansk-banen og i Kareliens skoger. Ikke bare fienden måtte overvinnes; men også vanskelige naturforhold. Tysk tekst med engelsk bilag, stort format, 350 bilder, 198 sider.

Kr. 175,-

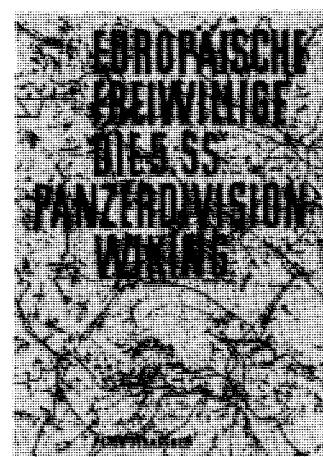

R. Schulze-Kossens:
«MILITÄRISCHER
FÜHRERNACHWUCHS
DER WAFFEN-SS DIE
JUNKERSCHULEN»

R. Schulze-Kossens' bok er standardverket om junkerskolene. Forfatteren gir en veldokumentert og levende skildring av junkerskolenes historie og funksjon.

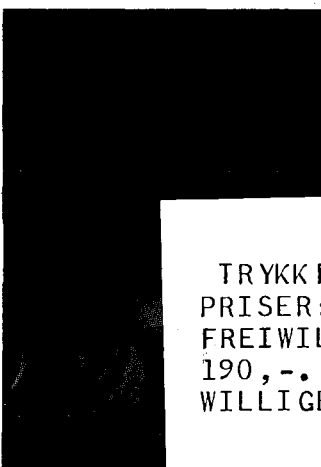
Schulze-Kossens var selv tilknyttet junkerskolen i Tölz en tid og gir en interessant fremstilling av skolen der mange norske frontkjempere fikk sin utdanning.

Boken er i stort format, innbundet og rikt illustrert. Kr. 175,-

«EUROPÄISCHE FREIWILLIGE IM BILD»

Da den tyske krigsledelse i 1941 måtte erkjenne at den sovjetiske krigsmakt var langt sterkere enn antatt, begynte vervingen av frivillige i europeiske og andre land. Frivillige fra mer enn femten land kjempet på tysk side i hæren og Waffen-SS. Denne boken forteller i bilder og tekst om deres innsats. Boken er et viktig bidrag til dokumentasjonen om frivilliges innsats på tysk side. Tysk og engelsk tekst. Innbundet, stort format, ca. 350 bilder, 210 sider. Kr. 150,-

Franz Schreiber:
«KAMPF UNTER DEM
NORDLICHT.
Deutsch-Finnische
Waffenbruderschaft am
Polarkreis.»

Boken omhandler 6. SS-Gebirgsdivision og 20. Gebirgsarmees kamper på Lapplandsfronten sammen med den finske hær. Tysk tekst, 125 bilder, 27 kartskisser, 448 sider.

Kr. 150,-

★★★

Institutet för Offentlig och
Internationell Rätt:
«DEN NORSKA RÄTTS-
UPPGÖRELSEN»

Efter oppfordring fra norske privatpersoner utarbeidet det svenske «Institutet för Offentlig och Internationell Rätt» i 1956 en betenkning om det norske landsvikoppgjøret. Instituttets dom er knusende og dens betenkning av stor interesse for alle som beskjeftiger seg med spørsmålet.

Kr. 50,-

Peter Strassner:
«EUROPÄISCHE
FREIWILLIGE.
Die Geschichte der 5. SS-
Panzer-Division «Wiking».»

De frivillige i 5. SS-Panzer-Division «Wiking» kom fra åtte europeiske land, deriblant Norge. Dokumentarverket er basert på dokumenter divisjonens første kommandør – General der Waffen-SS Felix Steiner – etterlot seg ved sin død. Dette er det historiske standardverk om Division «Wiking». Tysk tekst, innbundet, 110 bilder, 468 sider.

Kr. 190,-

★★★

Trygve Engen:
«JEG ER INGEN LANDS-
SVIKER»

«Jeg er ingen landssviker» er den personlige beretning av en småbruker aktiv i Nasjonal Samling og bondeorganisasjonene. I boken forteller Trygve Engen om sitt liv og gjør rede for sine motiver for å være med i NS. Han gir også et bilde av opplevelsene etter 1945.

Kr. 35,-

MINDRE HEFTER:

Justus Vericulator: «Den norske kapitulasjon ved forsvarrets overkommando den 10. juni 1940 og krigføringsproblemet 1940–1945». Forfatteren gjennomgår de vesentligste spørsmål i forbindelse med den norske kapitulasjon for den tyske okkupasjonsmakt i 1940. En rekke viktige dokumenter er gjengitt i heftet. Kr. 25,-

★★★

Per Lie: «SANNHETEN OM TELAVÅG-AFFÆREN 1942». Telavåg-affæren er et av de mest omskrevne kapitler i okkupasjonshistorien. Forfatteren var NS-mann og gir sin beretning av det som skjedde. Kr. 15,-

A. E. Hedem: «QUO VADIS NORVEGIA». Av Norges historie 1940–50. Historieforskning og rettsskandale. Hedem går rett på sak, uten å tilpasse seg det «offentlige» syn. Kr. 30,-

★★★

Arne Tellefsen: «NÅR FORSVARET FORFALLER». Den tidligere sjef for Øst-Norges luftvern om forsvarrets ødeleggelse inntil 9 april 1940 og veien Norge må gå. Kr. 25,-

★★★

Sigurd Mytting: «POLITISK DØMT». Norsk krønike fra siste tiår i første halvdel av det 20. århundre. Forfatteren forteller om sin politiske aktivitet 1940–1945,

om rettsoppgjøret etterpå og sine motiver for å handle som han gjorde. Kr. 35,-

★★★

Forbundet for Sosial oppreisning: «GI OSS RETTSSTATEN TILBAKE». Rettslige spørsmål i forbindelse med «landssvikoppgjøret». Kr. 5,-

★★★

Forbundet for Sosial oppreisning: «MERE LYS OVER RETTSOPPGJØRET». Tar for seg næringsliv og næringspolitikk i forbindelse med rettsoppgjøret. Kr. 10,-

★★★

Kai Normann: «LAUBÆR-KRANSEN». Et dikt til minne om Vidkun Quisling. Kr. 20,-

Kr. 180.-

PAUL HAUSSER

SOLDATEN
WIE
ANDERE
AUCH

Kr. 160,-

Wenn alle Brüder schweigen

Großer Bildband über die Waffen-SS

Kr. 275.-

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

**«HEITERES AUS DEM BROTT-
BEUTEL GEKRÜMELT.**
Anekdoten, Possen und
Schnurren – bearbeitet von
Herbert Taege.» Tysk tekst, inn-
bundet, 8 bilder, 302 sider.
Kr. 140.-

POSTNR.: POSTSTED:

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

★ ★ ★

Rolf Proschek: «5. SS-PANZERREGIMENT «WIKING». Bildband. VERWEHT SIND DIE SPUREN.» Et billedverk om det første egentlige panserregiment i Europa. 50 prosent av soldatene i Regiment «Wiking» var tyskere; den resterende halvdel, dansker, nederlendere, belgiere, finner og nordmenn. Tysk tekst, innbundet, stort format, 380 bilder. kart. 200 sider. **Kr. 180.-**